

keramiske noter 14/2001

Udstillinger hvor og hvornår

Oversigten over udstillinger er udarbejdet på grundlag af tilbagemeldinger på forespørgsler udsendt ultimo 2000 til museer og udstillingssteder i ind- og udland samt til en række danske keramikere. Oversigten er ikke udtømmende og publiceres med forbehold for eventuelle aflysninger/ændringer. Derfor bør man forinden et eventuelt besøg undersøge om udstillingen nu er blevet til noget samt åbningstider for udstillingen.

En meget udførlig landsdækkende oversigt over udstillinger mv offentliggøres hver fredag i Morgenavisen Jyllands-Postens tillæg "Det sker & kultur" med aktuelle begivenheder i Danmark fra fredag til fredag. Herudover findes Kunstavisen, der udkommer månedligt samt den gratis kvartalsvise Art Guide, som dækker København og omegn samt Sjælland og det sydlige Sverige.

Flere udstillingssteder har egen hjemmeside på internettet, men desværre er ikke alle gode til at holde dem opdaterede med aktuelle og kommende udstillinger; men det er absolut et forsøg værd, om ikke andet så for at finde frem til deres åbningstider.

København

Davids Samling, Kronprinsessegade 30, 1306 København K. Tlf 33 73 49 49. [Samling af bl.a. islamisk keramik].

Kastrupgaardssamlingen, Kastrupvej 399, 2770 Kastrup. Tlf 32 51 51 80. [Keramiske værker af Th. Philipsen].

Galleri Nørby, Vestergade 8, 1456 København K. Tlf 33 15 19 20. Website: www.galleri-noerby.dk.

Royal Copenhagen, Smallegade 47, 2000 Frederiksberg. Tlf 38 86 48 48. Rundvisning mandag - fredag kl 9, 10, 11, 13 og 14. Varighed ca. 1 time. Entré 25 kr.

→18.08.01 PICNIC. Danske Kunsthåndværkere, Officinet, Bredgade 66, 1260 København K. Tlf 33 15 29 40.

→27.08.01 *Den Nordiske*. Udstilling med bl.a. Karin Hougaard. Den Fries Udstillingsbygning, Oslo Plads, 2100 København Ø.

31.08.01-22.09.01 *Birgit Krogh*. Galleri Nørby.

01.09.01-29.09.01 *Steen Kepp og Bettina Winther*. Keramik og billedkunst. Galleri Kellum, Store Kongensgade 118, 1264 København K. Tlf 33 13 40 50.

28.09.01-20.10.01 *Nina Hole*. Galleri Nørby.

01.10.01 og 02.10.01 kl 19.30 *Værkstedbesøg hos Eslau Keramik A/S* [Ole Rømers Vej 7-9, Taastrup]. Tilmelding nødvendig. Deltagertallet begrænset til to per bestilling til i alt 25 personer per aften. Kun deltagelse ved accept fra fonden. Tilmelding på telefon 33 31 61 26, fax 33 31 85 36 eller dalhoff-larsens-fond@mail.tele.dk.

26.10.01-17.11.01 *Peder Rasmussen*. Katalog. Galleri Nørby.

24.11.01-22.12.01 *Christian Bruun/tema over brugsting - flødeskum*. Galleri Nørby.

03.12.01 og 04.12.01 kl 19.30. Foredrag med keramikere Aage Birck og Heidi Guthmann Birck. Ellen og Knud Dalhoff Larsens Fond, Gl. Kongevej 124, 1.sal, 1850 Frederiksberg. Tilmelding nødvendig. Deltagertallet begrænset til to per bestilling. Kun deltagelse ved accept fra fonden. Tilmelding på telefon 33 31 61 26, fax 33 31 85 36 eller dalhoff-larsens-fond@mail.tele.dk.

→31.12.01 *ID Prisen 1965-1999*. Dansk Design Center, Magasinet, H.C. Andersens Boulevard 27, 1553 København V. Tlf 33 69 33 69. Website: www.ddc.dk.

Øvrige Danmark

Asnæs

29.09.01-21.10.01 Hans og Birgitte Börjeson samt maleren Lisbeth Olrik. Huset i Asnæs, Storegade 31, 4550 Asnæs. Tlf 59 65 08 61.

Frederikssund

J.F. Willumsens Museum, Jenriksvej 4, 3600 Frederikssund. Tlf 47 31 07 73. [Keramiske arbejder af J.F. Willumsen].

Frederiksværk

→26.08.01 kl 11.00-16.30. [29] *Nordsjællandske keramikere*. Gjethuset, Gjethusvej 5, 3300 Frederiksværk.

Haderslev

Ehlers-samlingen, Slotsgade 20, 6100 Haderslev. Tlf 74 53 08 58. [Dansk lertøj m.v.]

22.09.01-04.11.01 *Keramiker Kim Holm og billedvæver Ann Sloth*. Haderslev Museum, Dalgade 7, 6100 Haderslev.

Helsingør

→15.08.01 *Papir og/eller Ler*. Udstilling med bl.a. Nina Hole. Marienlyst Slot, 3000 Helsingør.

Hjørring

Vendsyssel Kunstmuseum, Brinck Seidelinsgade 10, 9800 Hjørring. Tlf 98 92 41 33. [Keramiske værker, især arbejder af Tove Anderberg].

Holstebro

Holstebro Kunstmuseum, Sønderbrogade 2, 7500 Holstebro. Tlf 97 42 45 18. [Keramiske værker af bl.a. Gutte Eriksen, Alev Siesbye og Gertrud Vasegaard m.fl.].

Kolding

Trapholt, Æblehaven 23, 6000 Kolding. Tlf 76 30 05 30. Website: www.trapholt.dk. [Dansk keramik].

Galleri Pagter, Adelgade 3, 6000 Kolding. Tlf 75 54 09 30.

24.08.01-13.10.01 *Gunhild Rudjord*. Galleri Pagter.

Køge

10.11.01-02.12.01 Udstilling med maleren Klaus Thommesen og keramikeren Julie Høm. Åhuset, Brogade 26, 4600 Køge. Tlf 56 66 37 38.

Middelfart

Keramikmuseet Grimmerhus, Kongebrovej 42, 5500 Middelfart. Tlf 64 41 47 98. Website: www.grimmerhus.dk.

→26.08.01 Fra Bindsbøll over Gerhard Henning og Adam Fischer til Peter S. Carlsen; fra P. Ipsens Enke over Saxbo og L. Hjorth til Kähler; fra Nicolai Schmidt over Christian Poulsen og Axel Salto til Bodil Manz og Jesper Packness. John Hunovs samling af dansk keramisk kunst. Keramikmuseet Grimmerhus.

→26.08.01 *Skulpturel form*. En snes danske keramikere, der arbejder med figurativ eller nonfigurativ skulpturel keramik, viser deres nyeste værker. Keramikmuseet Grimmerhus.

02.09.01-02.12.01 *Installationer*. De tre internationalt berømmede installationskunstnere Sadashi Inzuka (Japan/Canada), Nancy Blum (U.S.A.) og Saturo Hoshino (Japan) fylder salene og stuerne på Grimmerhus med deres forunderlige lerkonstruktioner. Keramikmuseet Grimmerhus.

09.12.01-21.04.02 Åbning af museets nye studiesamling. Keramikmuseet Grimmerhus.

december 2001 *Hans Vangso*. Galleri 5, Smedegade 5, 5500 Middelfart. Tlf 64 41 59 24.

Næstved

Næstved Museum, Boderne, Sct Peders Kirkeplads 8, 4700 Næstved. Tlf 55 77 08 11. [Omfattende udstilling med keramik fra Herm. A. Kähler].

Kählermuseum, Herman A. Kähler•Keramisk Værksted. v/ Inge og Knud Sørensen, Kählersbakken 5, 4700 Næstved. Tlf. 55 72 02 91. [Mindre udstilling med Kähler-keramik].

→02.09.01. *Svend Hammershøi på dato*. Dateret keramik fra 1890'erne til 1940'erne. Næstved Museum.

Præstø

Pottemageriet Rødeled, Rødeledvej 1, 4720 Præstø. Tlf 55 99 10 31.

Randers

→01.09.01 *"Kronjyden – Bing og Grøndahls fabrik i Randers"*. Håndværksmuseet Kejsersgaarden, Lille Rosengård 16, 8900 Randers. Tlf 86 42 86 55. *En udstilling om stentøjsproduktionen på Randers Stentøjsfabrik – Kronjyden. Kronjyden var Danmarks største stentøjsproducent og fremstillede fra slutningen af 1950'erne en række populære stel som "Relief", "Tema", "Mexico" og "Palet". Virksomheden blev i 1972 overtaget af Bing & Grøndahl som i 1988 lukkede afdelingen i Randers og flyttede produktionen til København.*

→23.09.01 *"Der hvor regnbuen ender – en udstilling om nordisk mytologi i skulptur og billeder"*. Skulpturerne på udstillingen er af keramikeren Tage Størup. Kulturhistorisk

Museum, Kulturhuset, Stemannsgade 2, 8900 Randers. Tlf 86 42 86 55.

Regstrup

→26.08.01 *Billedkunstneren Lone Lindorff og keramikeren Marianne Fossgreen*. Galleri Reiff, Butterupgård, 4420 Regstrup. Tlf 59 47 12 80.

Rø

Bornholms Kunstmuseum, Sdr. Strandvej 95, Helligdommen, Rø, 3760 Gudhjem. Tlf 56 48 43 86. Website: www.bornholms-kunstmuseum.dk. [Bornholmsk keramik].

Rønne

Hjorths Fabrik – Bornholms [arbejdende] Keramikmuseum, Krystalgade 5, 3700 Rønne. Tlf 56 95 01 60. Check åbningstider mv på Website: www.bornholmsmusser.dk/bhmuseer.

→01.09.01 *Gammelt bornholmsk pottemageri – fra museets samling*. Hjorths Fabrik.

07.09.01-10.11.01 *Keramikeren Jørgen Lai Knudsen*. Hjorths Fabrik.

26.11.01-02.02.02 *Keramikeren Jesper Nielsen*. Hjorths Fabrik.

Silkeborg

Silkeborg Kunstmuseum, Gudenåvej 7-9, 8600 Silkeborg. Tlf 86 82 53 88. [Keramiske arbejder af Asger Jorn].

Skælskør

→26.08.01 Udstilling med bl.a. Jane Reumert og andre kunsthåndværkere. Borreby Galleri, Borreby, 4230 Skælskør. Tlf 58 19 40 68. Website: www.borrebygalleri.dk.

Stevns

25.08.01-26.08.01 kl 10.00-17.00 *Åbne Ateliærdøre på Stevns*. Stevns Turistinformation. Tlf 56 60 64 64.

Thisted

November 2001. Udstilling med bl.a. Hans Vangso. Thisted Gl. Rådhus, 7700 Thisted.

Tistrup

11.08.01-16.09.01 Udstilling med Karen Bennicke og Signe Jais. Janus Bygningen, Lærkevej 25, 6862 Tistrup. Tlf 75 29 98 25. Website: www.janusbygningen.dk.

Tønder

25.08.01-03.12.01 *Flet*. Udstilling med bl.a. Jørgen Hansen og Malene Müllertz. Katalog. Sønderjyllands Kunstmuseum, Kongevej 51,

6270 Tønder. Tlf 74 72 26 57.

Varde

Museet for Varde By og Omegn, Lundevej 4, 6800 Varde. Tlf 75 22 08 77 og 75 22 15 18 [Jydepotter (Lundevej 4) og keramik fra P. Ipsens Enke (Jugendhuset, Lundevej 39)].

→21.10.01 *Ipsen-keramik – efter tidens smag*. Museet for Varde By og Omegn, Jugendhuset. *Karakteristiske glasurer og gennemarbejdede overfladedekorationer af høj håndværksmæssig og kunstnerisk kvalitet har kendetegnet arbejder fra P. Ipsens Enke (1843-1955). Særudstillingen viser eksempler på de anvendte teknikker fra hele virksomhedens produktionsperiode. Genstandene tilhører en privat samler. Samtidig er tilvæksten af Ipsen-genstande fra de seneste år indpasset i museets permanente Ipsen-udstilling. Den permanente udstilling med Ipsen keramik vil fortsat kunne ses på museet.*

Vejen

Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen. Website: www.kulturnet.dk/homes/vejenk. Tlf 75 36 04 82. [Keramiske arbejder af især Niels Hansen Jacobsen. Derudover arbejder af Hugo Liisberg og Søren Kongstrand m.fl.].

→26.08.01 *Årets Legatudstilling – Keramikeren Gutte Eriksen*. Katalog. Vejen Kunstmuseum. *Maleren Valdemar Petersen og hustru Esther Moesmann Petersens legat, der er tilknyttet Vejen Kunstmuseum, uddeles årligt i forbindelse med en retrospektiv udstilling af den udvalgte kunstners værker. For året 2000 er modtageren Gutte Eriksen (f. 1918). Gutte Eriksen gik 1936-39 på Kunsthåndværkerskolen i København og rejste siden til England [Bernhard Leach, St. Ives], Frankrig [la Borne] og Japan i arbejdet med en forfinelse og forenkling af sit formsprog. I hendes værker ses til tider en vulkansk karakter, der kan virke beslægtet med nogle af Niels Hansen Jacobsens arbejder.*

Veerst

Galleri Malund, Veerst Præstegård, Varregårdsvej 1, Veerst, 6600 Vejen. Tlf 76 97 42 52.

06.10.01-04.11.01 *Kirsten Holm*. Galleri Malund.

17.11.01-16.12.01 *Marianne Steenholdt Bork*. Galleri Malund.

Viborg

Skovgaard Museet, Domkirkestræde 2-4, 8800 Viborg. Tlf 86 62 39 75. [Keramiske arbejder af Skovgaard-familien].

Aabenraa

Galleri Den Gyldne Løve, Varnæsvej 50, 6200 Aabenraa. Tlf 74 68 17 17.

Århus

31.08.01-09.09.01 Århus Festuge. *Fade*. Lertøj, Badstuegade 4, 8000 Århus C. Tlf 86 19 27 12.

Udlandet

Alresford

Oktober 2001 *Bowls*. Exhibition featuring work by 15 leading potters including Peter Lane, Duncan Ross, Magdalene Odundo, Morgan Hall, Tessa Fuchs, Paul Jackson and others The Candover Gallery - at 22, West Street, Alresford, Nr. Winchester, Hampshire, SO24 9AE. Tlf 01962-733200. Email: candovergallery1@aol.com.

Aberystwyth

Aberystwyth Arts Centre, Aberystwyth, Wales. Website: www.artspace.uk.com/ceramics/.

Amsterdam

Galerie Carla Koch, Prinsengracht 510, NL-1017 KH Amsterdam. Website: www.carlakoch.nl.

Bergen

25.09.01-11.11.01 *Fabula – Nordic-Baltic-Ceramics*. Udstilling med bl.a. Marianne Steenholdt Bork. Bryggens Museum, Dreggsallmenning 3, N-5835 Bergen. Tlf +47 55 58 80 10.

Berlin

Kunstgewerbemuseum, Tiergartenstrasse 6, D-10785 Berlin (Tiergarten). Tlf (0 30) 2 66-29 02/05.

Bröhan-Museum, Landesmuseum für Jugendstil, Art Deco und Funktionalismus (1889-1939), Schlossstrasse 1a, D-14059 Berlin (Charlottenburg). Website: www.broehan-museum.de. Tlf (030) 326 90 600.

Droysen Keramik, Babelsberger Strasse 5, D-10715 Berlin. www.droysen-keramik.de. Tlf 853 20 93.

→14.10.01 *Commedia dell'arte*. Keramische Kostbarkeiten aus den Museen der Welt (II Teil). Katalog. Sonderausstellung in Zusammenarbeit mit der Deutschen Keramischen Gesellschaft. Bröhan-Museum.

→31.12.01 *Lifestyle – Design und Kunsthandwerk des 20. Jahrhunderts*. In 25 Jahren wurden für die Neue Sammlung des Kunstgewerbemuseums Möbel, Gerät, Geschirr und internationales Kunsthandwerk zusammengetragen, die der Lebenskultur des letzten Jahrhunderts Impulse gaben und diese prägten. Kunstgewerbemuseum.

Bremen

Keramik Galerie Hilde Holstein, Schnoor 5-7, D-28195 Bremen. Tlf 0421-32 48 85.

Düsseldorf

Hetjens-Museum, Deutsches Keramikmuseum, Palais Nesselrode, Schulstrasse 4, D-40213 Düsseldorf. Tlf 02 11/89 9 42 10.

→09.09.01. *Pekka Paikkari*. (Finland). Monumentales und Serielles. Hetjens-Museum.

19.09.01-21.10.01 *Tonangebend*. Cl-An Barthelmess zum 65. Geburtstag. Hetjens-Museum.

26.10.01-13.01.02 *Informel – Keramik von K.O. Götz*. Hetjens-Museum.

15.11.01-03.02.02 *A la santé – Französische Fassreiter aus Fayence*. Hetjens-Museum.

Faenza

Museo Internazionale delle Ceramiche in Faenza, via Campidori 2, 48018 Faenza RA. Tlf 0546/21240.

Frechen

Keramion, Museum für zeitgenössische keramische Kunst, Bonnstrasse 12, D-50226 Frechen. Tlf 0049 22 34/22 891.

Keramikmuseum Frechen, Hauptstrasse 110-112, D-50226 Frechen. Tlf 00 49 (0 22 34) 501 421.

→30.09.01 *500 Jahre Siegburger Steinzeug. Die Sammlung Schulte in Meschede*. Keramikmuseum Frechen.

18.12.01 *Im Wandel der Zeit*. Keramion.

Gent

Museum voor Sierkunst & Vormgeving, Jan Breydel Straat 5, B-9000 Gent. Website: www.design.museum.gent.be.

Gustavsberg

Gustavsbergs Porslinsmuseum, Odelbergs väg 5B, S-134 40 Gustavsberg. Tlf 00 46 (0)8 570 356 58. Website: www.porslinsmuseum.net.

26.08.01 *Porslinets Dag*. Gustavsberg Porslinsmuseum.

→02.09.01 *7 Keramiker verksamme i Gustavsberg 2001*. Gustavsberg Porslinsmuseum.

20.09.01-30.12.01 *Skandinavisk och Engelsk nutida Keramik*. Gustavsberg Porslinsmuseum.

Göteborg

Röhsska Museet, Vasagatan 37-39, S-400 15
Göteborg. Tlf 00 46 (0) 31 61 38 50. Website:
www.designmuseum.se.

Hamburg

→30.09.01 *Das Fest der Glasuren*. Katalog.
Udstilling med bl.a. Berndt Friberg, Hans
Hedberg, Anne Kjærsgaard, Nathalie Krebs,
Bernhard Leach, Stig Lindberg, Valdemar
Pedersen, Karl og Ursula Scheid, Eva Stæhr-
Nielsen, Carl-Harry Stålhane, m.fl. Sammling
Thiemann, Schloss-Reinbek, Schlossstrasse 5, D-
21462 Reinbek. Tlf 040 727 3460.

01.09.01-02.09.01 *Kunstwerk-Werkkunst*. Für ein
Wochenende treffen sich 140 ausgesuchte Künstler
und Kunsthandwerker – Maler, Grafiker, Bildhauer,
Objektkünstler, Designer und Werkkünstler
unterschiedlicher Metiers – im und am Schloss
Reinbek.

04.11.01-06.01.02 *Die Keramikmanufaktur
Hermann und Richard Mutz*. Sammling Moderne,
Museum für Kunst und Gewerbe, Steintorplatz 1,
D-20099 Hamburg. Tlf (040) 42854 - 2732.
Website: www.mkg-hamburg.de.

Helsinki/Helsingfors

Arabian museon Galleria, Hämeentie 135,
Helsinki/ Arabia museums galleri, Tavastvägen
135, Helsingfors.

Hohenberg an der Eger

Deutsches Porzellanmuseum, Freundschaft 2,
D-95691 Hohenberg/Eger. Tlf 00 49 (0 92 33) 77 220.
Website: www.dt-porzellanmuseum.de.

→07.10.01 *rundum form*. Wolf Karnagel.
Produktgestaltung. Deutsches Porzellanmuseum
Hohenberg.

→18.11.01 *Zerbrechliche Helden*. Porzellansoldaten
der Sächsischen Porzellanmanufaktur Dresden.
Deutsches Porzellan Museum Hohenberg.

Höganäs

Höganäs Museum, Polhemsgatan 1, S-263 37
Höganäs. Tlf (042) 34 13 35. Website:
www.hoganas.se/kultur/museum.

28.10.01-25.11.01 *Helena Bergenrud*. Andrarum.
Keramik och grafik. Konsthallen, Höganäs Museum.

Höhr-Grenzhausen

Keramikmuseum Westerwald. Deutsche
Sammling für historische und zeitgenössische
Keramik, Lindenstrasse, D-56203 Höhr-

Grenzhausen. Tlf 2624-94601-0. Website:
www.keramikmuseum.de.

08.09.01-06.01.02 *Form und Glasur*. Die
Sammlung der Kreissparkasse Westerwald.
Keramikmuseum Westerwald.

22.09.01-21.10.01 *Ästhetik und Tradition –
Japanische Gebrauchskeramik*. Keramikmuseum
Westerwald.

Karlsruhe

Museum in der Majolika-Manufaktur, Ahaweg 6,
D-76131 Karlsruhe. Tlf 07 21 /926 – 65 83.

→18.11.01 *Martha Katzer und die Majolika-
Manufaktur 1922-1942*. Museum in der Majolika-
Manufaktur.

09.12.01-24.02.02 *Erwin Spuler*. Museum in der
Majolika-Manufaktur.

Kellinghusen

11.08.01-12.08.01 kl 10.00-18.00 *Töpfermarkt*.
Kellinghusen. Med deltagelse af 60 keramikere
fra Tyskland samt Sten Børsting fra Danmark.

11.08.01-30.09.01 *Keramik aus Finland*. Risto
Hämäläinen und Tarja Ahokainen. Museum
Kellinghusen, Hauptstrasse 18, D-25548
Kellinghusen. Tlf 04822 - 37 62 10.

Kapfenberg

21.09.01-28.10.01 2. *Internationale
Keramikbiennale der Stadt Kapfenberg*. Med
deltagelse af bl.a. Lone Skov Madsen og Barbro
Åberg. Katalog. Kulturzentrum Kapfenberg,
Mürzgasse 3, A-8605 Kapfenberg. Tlf 03862-22501.

Köln

Museum für Angewandte Kunst, An der
Rechtschule, D-50667 Köln. Tlf 02 21 – 221-2 38
60. Website: www.museenkoeln.de.

Langerwehe

Töpfereimuseum Langerwehe, Pastoratsweg 1, D-
52379 Langerwehe. Tlf 02423/4446. Website:
www.Langerwehe.de.

Langport

15.09.01 kl 10.00-17.00 Muchelney Pottery. Kiln
Opening & Open Day at Muchelney Pottery,
Langport, Somerset. Tlf. 01458-250324.

Leeds

→31.10.01 Ceramic showcase of work by Hanne
Westergaard - Celadon glazed domestic bowls and
jugs. Craft Centre and Design Gallery at Leeds

City Art, Gallery at The Headrow, Leeds, LS1 3AA. Tlf 0113-2478241.

Leeuwarden

Keramikmuseum het Prinsessehof, Grote Kerkstraat 11, NL-8911 DZ Leeuwarden. Tlf 058 21 27 438.

→26.08.01 *Ceramic Hotheads*. Prinsessehof.

08.09.01-25.11.01 *Rozenburg ceramics*. The Stanya collection. Prinsessehof.

08.09.01-21.10.01 *Girlpower by Bastienne Kramer*. Prinsessehof.

Lidköping Vänern

Rörstrands Museum, Fabriksgatan 4, S-531 19 Lidköping. Tlf 00 46 510 823 00. Website: www.rorstrand.se.

→19.08.01 *Vandringsutställning*. En av Rörstrands nuvarande formgivare, Pia Törnell, har för denna utställning skapat unika porslinsobjekt, som tänjer gränserna för vad som är tekniskt möjligt. Rörstrand Museum.

→09.11.01 *Formgivare för sin tid*. Udstilling med Jonas Bolin, Isaac Grünewald, Signe Persson-Melin, Alf Wallander og Marianne Westman. Rörstrands Museum.

London

Victoria & Albert Museum, Cromwell Road, South Kensington, London SW7 2RL, London. Tlf 0171-938 8500. Website: www.vam.ac.uk. [Department of Ceramics er på grund af ombygning delvis lukket].

Crafts Council Gallery, 44a Pentonville Road, Islington, London N1 9BY. Website: www.craftscouncil.org.uk.

Contemporary Ceramics, William Blake House, 7 Marshall Street, Soho, London W1V 1LP. Tlf 020 7437 7605.

Barrett Marsden Gallery, 17-18 Great Sutton Street, London EC1V 0DN.

Galerie Besson, 15 Royal Arcade, 28 Old Bond Street, London W1X 3HB. Tlf 020 7491 1706. Website: www.galeriebesson.co.uk.

→21.12.01 *Designs as Signs*. Decoration and Chinese Ceramics. Katalog. Percival David Foundation of Chinese Art, Gordon Square 53, London WC1H 0PD. Tlf 020 7387 3909. *This exhibition explores the use of decorative motifs and designs on Chinese ceramics from the 3er to the*

18th centuries AD. 100 pieces from the David Collection will illustrate the use of such motifs as dragons, flowers, Buddhist emblems and fish. The meaning and origins of the motifs will be explained as well as their significance in Chinese Art.

→16.08.01 *John Maltby*. Galerie Besson.

12.09.01-11.10.01 *Gustavo Perez*. Galerie Besson.

16.09.01-13.10.01 *British Studio Ceramics*. Work by Richard Batterham, Mike Dodd, Edward Hughes, Jim Malone and Phil Rogers. Paul Rice Gallery, 3, Tring Avenue, Ealing, London, W5 3QA. Tlf/fax 0208-992-4186. Email: pr@paulrice.co.uk.

17.10.01-16.11.01 *Claudi Casanovas*. Galerie Besson.

27.11.01-21.12.01 *Fernando Casasempere*. Galerie Besson.

Ludwigsburg

2002 åbner der et Keramikmuseum i Schloss Ludwigsburg ved Stuttgart. *Gebrauchs- und Kunstobjekten alle Facetten des variantenreichen Materials aus fünf Jahrhunderten Keramikgeschichte darstellen. Kern der Sammlung ist das Ludwigsburger Porzellan. Ein weiterer Schwerpunkt wird Künstlerkeramik von 1945 bis zur Gegenwart aus allen europäischen Ländern sein.*

Luxembourg

→15.07.01 *Die Gebrüder Mougins*. Ästhetik des Feuers. Musée d'Histoire de la Ville, Rue du Saint-Esprit 14, L-1475 Luxembourg.

Malmö

→22.08.01 HDK Keramikexamens utställning 5 unga nya utexaminerade keramikere. Formargruppen, Engelbrektsgatan 8, S-211 47 Malmö. Tlf 040-78060. Website: www.formargruppen.com.

30.08.01-23.09.01 *Rörstrand 275 år*. Vandringsutställning. En av Rörstrands nuvarande formgivare, Pia Törnell, har för denna utställning skapat unika porslinsobjekt, som tänjer gränserna för vad som är tekniskt möjligt. Form/Design Center, Lilla Torg 9, S-203 14 Malmö. Tlf 040-66 45150. Website: www.formdesigncenter.com.

28.09.01-28.10.01 *Ingegerd Råman – forgivare Glas og Keramik*. Form/Design Center, Lilla Torg 9, S-203 14 Malmö. Tlf 040-66 45150. Website: www.formdesigncenter.com.

Meissen

Porzellan-Museum, Staatliche Porzellan-Manufaktur Meissen, D-01651 Meissen. Tlf + 49 (0) 35 21 / 4 68-2 08. Website: www.meissen.de.

Meppen

23.09.01 Töpfermarkt Kunstzentrum
Koppelschleuse, An der Koppeschleuse 19, D-49716 Meppen.

Mettlach

Keramik-Museum Mettlach, Sammlungen
Villeroy & Boch, Schloss Ziegelberg, D-66688
Mettlach. Tlf (06864) 8112 94.

Moskva

State Museum of Ceramics and Kuskova 18th
Century Estate, Yunost Street 2, Moscow,
Rusland 111402. Website: www.moscow-guide.ru.

München

galeri b15, Baaderstrasse 15, D-80469 München.
Tlf 089-2021010.

New York

Garth Clark Gallery, 24 West 57th Street # 305,
New York NY 10019. ceramics@IDT.NET.

Offenburg

14.09.01-28.10.01 *Horst Kerstan Keramik*.
StädtischeGalerie in Kulturforum, Amand-Goegg-
Strasse 2, D-77654 Offenburg. Tlf 82 42 55.

Oxford

The Ashmolean Museum, Beaumont Street,
Oxford OXI 2PH. Tlf (01865) 278028. Website:
www.PotWeb.ashmol.ox.ac.uk. *One of the world's
finest collections of medieval and later ceramics is to
be found at the Ashmolean Museum.*

Paris

Musée national de Céramique Sèvres, Place de la
Manufacture, 92310 Sèvres. Tlf 01 - 41 14 04 20.

Gallery Clara Scremini, Rue Quincampoix 99,
75003 Paris. Tlf 01 - 48 04 32 42.

September 2001. *Hans Vangsø*. Galerie Dm Sarver,
Rue Vielle du Temple, 75003 Paris.

oktober 2001. *Anne Fløche*. Galerie Ortilles-
Fourcat, Rue Quincampoix 40, 75004 Paris.

Rochester

→07.10.01 *Color and Fire*. Ceramics. Memorial
Art Gallery of the University of Rochester, 500
University Ave., NY 14607 Rochester, U.S.A.

Rotterdam

Museum Boijmans Van Beuningen, Museumspark
18-20, NL-3015 CX Rotterdam. Tlf 00 31 010 44
19 400. Website: www.boijmans.rotterdam.nl.

Selb-Plössberg

Deutsches Porzellan Museum, Abteilung III und
IV, Europäisches Industrimuseum für Porzellan
und Europäisches Museum für technische
Keramik, Bahnhofstrasse 3, D-95100 Selb-
Plössberg. Tlf 0 92 87-9 18 00-0.

Sigtuna

→19.08.01 *Nutida Dansk Keramik*. Katalog.
[Udstilling med Beate Andersen, Mette
Augustinus Poulsen, Karen Bennicke, Anne Lise
Bruun Pedersen, Lis Ehrenreich, Anne Fløche,
Gutte Eriksen, Bente Hansen, Ulla Hansen, Dorte
Heide, Gerd Hiort Petersen, Kim Holm, Knud
Kristensen, Morten Løbner Espersen, Bodil Manz,
Priscilla Mouritzen, Hans Munck Andersen,
Malene Müllertz, Peder Rasmussen, Jane
Reumert, Inger Rokkjær, Kisten Sloth, Inge
Trautner, Hans Vangsø og Gunhild Aaberg].
Katalog. Sigtuna Museum, Stora Gatan 55, S-193
21 Sigtuna. Tlf 46 8 592 510 18.

Slesvig

Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum,
Schloss Gottorf, D-24837 Schleswig. Tlf 046
21/813-0. [Permanent udstilling af keramik].

Staufen

Keramikmuseum Staufen, Zweigmuseum des
Badischen Landesmuseum Karlsruhe,
Wettelbrunner Strasse 3, D-79219 Staufen.
Tlf 0761/7 03 22 11.

Stockholm

blås&knåda, Hornsgatan 26, S-118 20 Stockholm. Tlf
08-6427767. Website: www.artnet.se/blas&knada.

Stoke-on-Trent

The Potteries Museum & Art Gallery og
Gladstone Working Pottery Museum. Website:
www.stoke.gov.uk/museums.

Vallauris

Musee Magnelli, Musee de la Ceramique, Place de la
Libération, 06220 Vallauris. Tlf (33) 0 4 93 64 16 05.

→19.11.01 *Picasso à Vallauris, liogravures*. Musee
Magnelli, Musee de la Ceramique.

→01.10.01 *Designers à Vallauris: Roger Tallon et
Radi Designers*. Musee Magnelli, Musee de la
Ceramique.

Weiden

Internationales Keramik-Museum Weiden.
Zweigmuseum der Neuen Sammlung München,
Luitpoldstrasse 25, D-92637 Weiden. Tlf 0961-3 20 30.
Website: www.die-neue-sammlung.de og for aktuelle
udstillinger www.weiden-oberpfalz.de.

Sammlung Thiemann af Barbro Haar og Gunnar Jakobsen

Sammlung Thiemann har til huse i Schloss Reinbek i Stadt Reinbek, som er en forstad til Hamborg og 25 minutters kørsel med S-Bahn fra Hauptbahnhof Hamburg. Slottet ligger i meget smukke omgivelser ved en sø. På Schloss Reinbek arrangeres der hver sommer en særudstilling med keramik, som den nu 90-årige Dr. Hans Thiemann har samlet gennem et langt liv.

Den første udstilling med keramik fra Sammlung Thiemann på Schloss Reinbek blev afholdt i 1985, og siden da har der hvert år været afholdt en særudstilling med varierende temaer ud fra Sammlung Thiemanns righoldige samling.

Første udstilling havde temaet ”Moderne Keramik aus Dänemark und Schleswig-Holstein”, hvortil kataloget fortsat fås. Af kataloget fremgår, at samlingen i 1985 inkluderede følgende danske keramikere:

Beate Andersen, Clara Andersen, Mette Augustinus Poulsen, Karen Bennicke, Aage Birck, Anne Lise Bruun Pedersen, Gerd Bøgelund, Hans og Birgitte Börjeson, Finn Carlsen, Hanne Carlsen, Peter Duzaine-Hansen, Palle Dybdahl, Lis Ehrenreich, Gutte Eriksen, Heidi Guthmann Birch, Jac Hansen, Anne Marie Harrison, Gerd Hiort Petersen, Marie Hjorth, Ulla Hjorth, Kim Holm, Julie Høm, Mette Høm, Agnethe Jørgensen, Else Kamp Jensen, Richard Kjærsgaard, Peter Kofod, Nathalie Krebs, Bo Kristiansen, Bente Lemcke, Finn Lynggaard, Richard Manz, Marianne May, Gudrun Meedom Bæch, Jørgen Mogensen, Lisbeth Munch-Petersen, Hans Munck Andersen, Malene Müllertz, Dorthe Møller, Haico Nitzsche, Valdemar Pedersen, Jørgen Finn Petersen, Christian Poulsen, Arne Ranslet, Peder Rasmussen, Niels Refsgaard, Lene Regius, Erik Reiff, Jane Reumert, Axel Salto, Alev Ebüzziya Siesbye, Gro Skåltveit, Edith Sonne Bruun, Bilde Sørensen, Eva Stæhr-Nielsen, Inger Thing, Nils Thorsson, Jytte Trebbien, Anne Marie Trolle, Gertrud Vasegaard, Ivan Weiss og Gunhild Aaberg.

Danmark er således flot repræsenteret, når man tager i betragtning, at det er en samling af europæisk keramik.

Emnerne på de efterfølgende udstillinger var bl.a.:

Temmoku, Seladon und Ochsenblut – Moderne europäische Keramik mit traditionellen ostasiatischen Glasuren (1986)

Moderne keramische Figuren, Objekte, Bildplatten aus 15 europäischen Ländern (1989)

Von Bernard Leach bis Christine Constant – Englische Keramik aus 30 Jahren (1990)

Moderne deutsche Keramik – vor dreissig Jahren (1992)

Keramik aus Frankreich – von gestern und heute (1993)

Keramik aus dem Norden – Finnland, Norwegen, Schweden (1994)

Deutsche Keramik um 1990 – Tradition und neue Tendenzen (1995)

Keramik aus Europas Mitte – Bayern, Österreich, Schweiz, Tschechien, Ungarn (1996)

Formen Ostasiens in der modernen Keramik Europas und ein deutscher in Japan (1999)

Köpfe und andere zeitgenössische figurliche Arbeiten in Ton (2000)

Ser man på de seneste kataloger, må hovedvægten siges at ligge på keramik fra 60erne frem til slutningen af 80erne. Men både tidligere og senere keramik indgår i samlingen.

Det er en utrolig flot samling. Selvfølgelig vil man kunne påpege mangler ved en så bredt formuleret samling, for selv om man følger udviklingen i de enkelte lande, vil det være næsten økonomisk umuligt at købe så bredt ind fra samtlige europæiske lande.

Sommerens udstilling ”Ein Fest der Glasur” viser mange flotte eksempler på keramik med spændende glasurer. Desværre er der kun få danske keramikere iblandt, som alene tæller Nathalie Krebs [og Eva Stæhr-Nielsen] med arbejder fra Saxbo, bl.a. med en meget flot lille skål, Eva Stæhr Nielsen (Den kongelige Porcelainsfabrik) og Valdemar Petersen (Bing & Grøndahl) samt Anne Kjærsgaard med en enkelt vase.

Af hver af udstillingens keramikere vises 3-6 arbejder eller flere, hvilket er med til at give et vist indtryk af den enkeltes udtryk og formåen.

Blandt udstillingens højdepunkter finder vi svenskerne Berndt Friberg og Hans Hedberg. Af Bernhard Leach må fremhæves et meget smukt fad. Ligeledes præsterer Daniel de Montmollin (Frère Daniel) og Horst Kerstan det sublime.

Skulle man komme i nærheden af Hamborg, så bør man tage sig tid til at besøge Sammlung Thiemann i Schloss Reinbek, som har åbent onsdag-søndag kl. 10.00-17.00 frem til 30. september 2001.

La Borne af Michelle Garnier

Det sidste nummer af det franske tidsskrift "Revue de la céramique et du verre"¹ handler udelukkende om La Borne, som sammen med Vallauris nok er de mest berømte landsbyer i Frankrig, når man taler om samtidig værkstedskeramik. Dette nummer af "Revue de la céramique et du verre" kan anbefales, da det er skrevet med både kyndighed og begejstring. Med dette tidsskrift som udgangspunkt har jeg valgt forskellige emner, som kan være spændende for keramikinteresserede.

La Borne, som ligger i den vestlige del af Frankrig (Cher amt) mellem Bourges og Sancerre, har en lang tradition for pottemageri, idet stedet befinder sig på "un filon de grès" (jernholdige lag af stentøjsler af høj kvalitet). Det er især fra 1600-tallet, at store pottemagerfamilier har bosat sig i landsbyen.

Produktionen var frem til anden verdenskrig hovedsagelig brugsgenstande i form af kander, store flasker udformet som damer, krukker til opbevaring af madvarer, f.eks. mælkeprodukter. Netop omkring anden verdenskrig havde pottemagerne i La Borne ligesom andre steder i den vestlige del af Frankrig svært ved at overleve og mange af værkstederne i området var allerede på dette tidspunkt ved at blive nedlagt. De havde ikke kunnet se, at tiderne ændrede sig og at kundernes behov ikke var de samme som før.

Så hvorfor overlevede La Borne som pottemagerlandsby, mens andre landsbyer af samme type forsvandt? To mænd skal her fremhæves. Det drejer sig om François Guillaume (1901-1969), en lidenskabelig keramiksamler og hyppig gæst i La Borne og billedhuggeren Jean Lerat (1913-1992). Det er François Guillaume, som fik Jean Lerat til at bosætte sig i La Borne og arbejde sammen med pottemageren Armand Bedu, hos hvem François Guillaume bestilte nye værker. Tidspunktet var 1941. Netop 1941 er startåret for genopblomstringen af La Borne, hvor La Borne ligesom Vallauris begynder at tiltrække unge talenter. Det er både franske og udelandske billedkunstnere, billedhuggere, pottemagere og keramikere. Disse var alle begejstrede for stedet og fortalte derfor om landsbyen til kolleger samt venner og bekendte.

Henri Malvaut, direktøren for Kunstakademiet i Bourges, åbnede en afdeling for keramik i 1943. Netop i Bourges etablerede Jean Lerat og hans kone Jacqueline Lerat, som også arbejdede i La Borne, værksted og underviste på akademiet mellem 1955 og 1986. De anbefalede La Borne til deres

studerende og det samme gjorde andre lærere på akademiet, der også havde været i La Borne.

Undervisningens høje kvalitet på akademiet tiltrak mange til Bourges og hermed til La Borne, som blev stadig bedre kendt. Det var bl.a. viljen til at udbrede kendskabet til landsbyen ude i verden, der var årsagen til at foreningen Association des potiers de La Borne blev dannet i 1971. Foreningen arrangerede det første internationale symposium med foredrag og diskussioner i 1977 og sidste vinter var den norske keramikker Torbjørn Kvasbø inviteret til La Borne. Foreningen har de sidste to år arbejdet på et stort projekt. Der skal bygges et center for nyskabende keramik i La Borne, således at der kan afholdes arrangementer af både national og international format.

La Borne har gennem tiden også tiltrukket mange danske keramikere. Således Gutte Eriksen (f. 1918), der arbejdede hos Vassil Ivanoff i 1948. En anden var Anne Kjærsgaard (1933-1990), som boede i La Borne fra 1960 og frem til sin død, om hende stod der en særlig aura i La Borne. Hendes indstilling til ler og livet i samhørighed med ler har været inspirerende for mange keramikere og kunstnere. Hun var desuden én af de få, der brugte drejeskive i La Borne i 70erne og betragtes derfor som en slags pioner af mange af keramikkerne på stedet. Steen Kepp² (f. 1949), der boede i La Borne fra 1972 til 1985 og nu bor i Sverige, er også en vigtig skikkelse i La Borne, fordi han introducerede de japanske "liggende"³ ovne i landsbyen.

I La Borne bruger keramikkerne det lokale stentøjsler og da området er skovrigt, anvender de brændefyrede ovne. Paul Beyer (1873-1945), som arbejdede i La Manufacture de Sèvres, var én af de første, der etablerede værksted i La Borne i 1942 og fik bygget en ovn i sit atelier, således at hans saltglaserede krukker kom i kontakt med ilden og askeprodukterne. Denne ovntype passede godt med de ovne, som man tidligere havde brugt i La Borne og den kom ligeledes til at passe godt med de østligt inspirerede ovne, som introduceredes i landsbyen af bl.a. Anne Kjærsgaard og Steen Kepp.

Finn Lyngaard skriver i "Keramisk håndbog", at i La Borne "er ovnene ofte eetkammer-ovne med overslående flamme og een eller to fyringspulte".⁴ Det er f.eks. tilfældet for den ovn, som befinder sig i Atelier Talbot i La Borne. Ovnene blev bygget i starten af 1800-tallet med et aflangt kammer på 15 m³. Atelier Talbot, der nu er fredet, er åbent for publikum.

Udover Atelier Talbot og 25 arbejdende værksteder byder La Borne på bl.a. "Le Musée de la poterie" og "Le Musée Vassil Ivanoff".

"Le Musée de la poterie" viser keramiske genstande fra La Borne og omegn samt værktøj mm. For tiden vises der tillige en særudstilling med temaet "kvinder af ilden" (femmes de feu). Museet har åbent lørdag og søndag samt alle helligdage og feriedage i sommerperioden.

"Musée Vassil Ivanoff" er også et interessant museum. Vassil Ivanoff (1897-1973), der var født i Bulgarien, kom til La Borne i 1946. Gutte Eriksen arbejdede i hans værksted i 1948. Oprindelig billedkunstner og fotograf blev han ligesom mange andre vild med ler. Han skabte både brugsgenstande med usædvanlige okseblodsglasurer og keramiske skulpturer inspireret af bl.a. Picasso, Henri Moore og Zadkine. Siden 1995 findes museet i Ivanoffs atelier i La Borne. Fondet, der er ansvarlig for museet, har netop som formål at bevare og synliggøre hans værk ved bl.a. at udarbejde en fortegnelse over hans omkring 3000 værker. Museet

har åbent dagligt undtaget tirsdag, fra den 1. maj frem til den 30. september, mellem kl. 14.30 og 18.30. Tlf. (0033) 2 48 26 96 24.

Yderligere oplysninger om La Borne kan man finde på internettet under www.la-borne.com. Hjemmesiden har både en fransk og engelsk version.

I næste nummer af "keramiske noter" fortsætter denne lille frankrigstur med Vallauris.

Noter:

1. Revue de la céramique et du verre, nr. 118, maj/juni 2001. [La Borne. Un village et ses alentours de 1941 à nos jours].
2. Steen Kepps meget spændende "puder" kan for tiden ses i Galleri Nørby og til september har han en udstilling i Galleri Kellum, begge København.
3. "four couché" er det udtryk, som bliver brugt i tidsskriftet i forbindelse med ovntype som Yakishime ovne (japansk ovn), som er en tunnelovntype.
4. Finn Lyngaard i "Keramisk håndbog", København 1984, s. 196.

Bøger, kataloger og artikler om dansk keramik udkommet 2001

Dansk Kvindebiografisk Leksikon. 1-4. Red. af Jytte Larsen m.fl. Rosinante, København 2000-2001. bd. 2 [Karen Hannover-Ann-Sofi Norin (Alle Tiders Danske Kvinder)]. litt. 2.399 kr. [Bind 1 og 4 er udkommet og bind 3 udkommer i 2001]. [Karen Hannover, Bente Hansen, Effie Hegermann-Lindencrone, Gerd Hiort Petersen, Suzette Skovgaard Holten, Elise Konstantin-Hansen, Nathalie Krebs, prinsesse Marie, Grethe Meyer og Lisbeth Munch-Petersen og Ursula Munch-Petersen m.fl].

Kunstnere i Roskilde Amt. Roskilde Amt 2001. 187 s. ill. 185 kr. [Med bl.a. Vibeke Buciek, Anja Fini, Lene Regius og Per Weiss].

Gammelt bornholmsk lertøj og de bornholmske pottemagere. Af Bodil Tornehave. Bornholms Museum, Sct. Mortensgade 29, 3700 Rønne. [Website: www.bornholmsmuseer.dk/bhmuseer. BM@bornholmsmuseer.dk. Tlf 56 95 01 60]. Rønne 2001. 128 s. ill. noter. kilder. navneregister. 145 kr. [Nyoptagne fotos ved Lars Serena af bornholmsk lertøj i Bornholms Museum]. noter. kilder. navneregister. [Tidligere udgivet under titlen "Bornholmske pottemagere", som artikel i Bornholmske Samlinger. 2. rk. 12 bd. 1978, s 59-197].

Et keramisk Eventyr. P. Ipsens Enke Kgl. Hof Terracottafabrik 1843-1955. Af Kathrine Jørgensen og Bente Holst. Poul Kristensens Forlag, Herning 2001. 387 s. ill. litt. noter. fabriksmærker. indeks. 460 kr.

Hjorth'sens frugt af Bolette Bramsen. Antik & Auktion. 3/2001, s 18-24. ill. slægtstavle. [L. Hjorth].

Per Arnoldi • uorden. Red. af Karsten Ohrt og Per Arnoldi. Kunsthallen Brandts Klædefabrik og Sophienholm, Odense og Lyngby 2001. 136 s. ill. (s 5-7 Forord. Af Karsten Ohrt og Benedicte Bojesen, s 12-32 Alt i orden. Af Mikael Wivel, s 38-118 Øjeblikke af klarhed eller rastløsheden sat i system. Per Arnoldi i samtale med Karsten Ohrt og s 120-130 Postkort fra Arnoldi).

Status før/Status nu. Katalog til udstillinger på Keramikmuseet Grimmerhus og i Galleri Nørby, København og Middelfart 2001. 52 s [Status før] og [12 s Status nu]. ill. litt. (s 3-9 Poetiske konstruktioner. Karen Bennicke i retrospektiv. Interview med Karen Bennicke ved Jorunn Veiteberg). [vendebog].

Skulpturel keramik af Karen Bennicke. Af Lars Dybdahl. Hrymfaxe. 31. årg. 2/2001, s 10-13. ill.

Brendekildes billedverden – stemning og skæbne af Gertrud Hvidberg-Hansen. Fynske Fortællinger. Odense Bys Museer, Odense 2001. I kommission hos Odense Universitetsforlag. 120 s. ill. litt. Summary. 98 kr. [Se specielt s 101-112 Keramiske arbejder].

Gutte Eriksen. [Katalog]. Vejen Kunstmuseum, Vejen 2001. 59 s. ill. litt. 75 kr. (s 5-9 Still going strong. Af Teresa Nielsen, s 11-12 Veje og spor mod lys og mørke. Et forsøg. Af Kristian Jakobsen, s 13 Gutte Eriksen. Af David Attenborough, s 15-18 Gutte Eriksen – en karakteristik. Af Hans Lassen, s 19-20 Valdemar Petersen og hustru Esther Petersens Legat. Af Svend Holm Larsen, s 41-52 Gutte Eriksen • Biografi. Af Teresa Nielsen med bidrag fra kunstneren, Gunnar Jakobsen og Poul-Erik Hansen og s 53-59 Gutte Eriksen • Bibliografi. Af Gunnar Jakobsen).

Gutte Eriksen af Michelle Garnier. keramiske noter. 13/2001, s 1-2. noter.

Sæt den danske sommer på bordet af Tina Jørstian. Louisiana Magasin. 2/2001, s 58-60. ill. [Ditte Fischer].

Anne Fløche · Hans Vangsø. Knebel [2001]. 16 s incl omslag. ill. 15 kr. (s 3 Anne Fløche · Hans Vangsø. Af/by William Hull). [Udgivet henholdsvis med omslag fra Sjællands Keramikmuseum med forordet "Hvorfor" på s II af Rikard Dahl-Nielsen samt som "Kunst & Borger". 16. årg. 127/2001].

Void "Indhold". Bente Hansen [&] Ole Palsby. [24 s samt smudsomslag]. ill. 100 kr. (s 4, 6 og 8 Void/Inhalt/Indhold. By/von/af Bodil Busk Laursen, s 10 To/Für/Til Ole. By/von/af Bente Hansen, s 14-15 To/für/til Bente. By/von/af Ole Palsby, s 16 Ode to/Ode für/Ode til Ole. By/von/af Ole Thyssen, s 18 Ode to/Ode für/Ode til Bente. By/von/af Ole Thyssen, s 20 Form. By/von/af Ole Palsby og s 22 Shapes. By/von/af Bente Hansen).

Rent bord af Aase Holm. Antik & Auktion. 3/2001, s 44-49. ill. [Grethe Meyer].

Fynsk forår i fajancen af Michael Blædel. Antik & Auktion. 1/2001, s 40-45. ill. sign. [Lars Syberg].

Pippi Langstrømpe og meget, meget mere – værker af den danske kunstner Ingrid Vang Lauridsen. Red. af Teresa Nielsen. Vejen Kunstmuseum, Vejen 2001, s 48-49 og 102. ill.

Nyt syn på dansk folkekunst. Om lertøjssamleren Louis Ehlers. Af Christian Sarauw. Billedkunst. 9. årg. 1/2001, s 23-30. ill.

Glæden ved keramik. Antik & Auktion. 3/2001, s 50-51. ill. [Samlerne Inger og Brian Erhardtsen].

Et Godt Skår. John Hunovs samling af keramisk kunst. Red. af Lise Seisbøll. Keramikmuseet Grimmerhus, Middelfart 2001. 48 s. ill. litt. noter. 85 kr. (s 4-5 Forord. Af Lise Seisbøll, s 6-7 Diabolisk Dialog. Memorandum (København 22.3.01). Samtale mellem John Hunov og Lise Seisbøll om artiklen "Keramik på godt og ondt" af John Hunov, s 8-9 Keramik på godt og ondt. Af John Hunov og s 10-16 Keramikere Karl Schrøder og Martin Mortensen – endnu nogle brikker til puslespillet om dansk keramik ved begyndelsen af det 20. århundrede). [Karin Blom, Peter Bonde, Peter Carlsen, Claus Carstensen, Valdemar Engelhardt, Adam Fischer, Erik Frandsen, Carl Halier, Svend Hammershøi, Karen Hannover, Niels Hansen Jacobsen, Karl Hansen Reistrup, Gerhard Henning, Jais Nielsen, Berit Jensen, Søren Kongstrand, Christian Lemmertz, Carl Lund, Martin Mortensen, Erik Nyholm, Bjørn Nørsgaard, Nic. Schmidt, Karl Schrøder, J.F. Willumsen og Richard Winther m.fl.].

Hip, Hip, Hurra. Vad dansk keramik är bra! En utställning med verk av 25 danska keramikere. Red. av Märta Holkers. Sigtuna Museum, Sigtuna 2001. 23 s. ill. (s 6-7 Förord. Av Sten Tesch og s 8-9 Dansk studiokeramik. Av Märtha Holkers). [Beate Andersen, Mette Augustinus Poulsen, Karen Bennicke, Anne Lise Bruun Pedersen, Lis Ehrenreich, Anne Fløche, Gutte Eriksen, Bente Hansen, Ulla Hansen, Dorte Heide, Gerd Hiort Petersen, Kim Holm, Knud Kristensen, Morten Løbner Espersen, Bodil Manz, Priscilla Mouritzen, Hans Munck Andersen, Malene Müllertz, Peder Rasmussen, Jane Reumert, Inger Rokkjær, Kisten Sloth, Inge Trautner, Hans Vangsø og Gunhild Aaberg].

Fabula. Nordic – Baltic Ceramics. Fabulerende keramisk kunst. KunstCentret Silkeborg Bad, Silkeborg 2001. [32 s]. ill. (s 2 Fabula. Nordic – Baltic Ceramics. Af/by Marianne Steenholdt Bork og Gerd Baarstrøm og s 3-7 Fabulerende Keramik. Nordisk – Baltisk udstilling 2001/Imaginative Ceramics. Nordic – Baltic exhibition 2001. Af/by Paul K. Schäfer). [Marianne Steenholdt Bork, Inger Bruhn, Sten

Børsting, Gerd Baarstrøm, Majken á Grømma, Inger Heebøll, Janice Hunter, Maren Kanzler, Hanne Quirinus, Tage Størup, Helena Valorinta og Karlina Wiederhold].

Ein Fest der Glasur. Zeitgenössische keramik aus 8 Europäischen Ländern. Sammlung Thiemann Hamburg, Schloss Reinbek, Stadt Reinbek 2000. 66 s. ill. litt. 18 DM. (s 5 Vorwort. Von Klaus Plöger und Detlef Palm, s 6 Ein Fest der Glasur. Von Hans Thiemann og s 7-13. Ein Fest der Glasur. Einführung. Von Rüdiger Joppien). [Anne Kjærsgaard, Nathalie Krebs, Valdemar Pedersen og Eva Stæhr-Nielsen samt Bing & Grøndahl og Den kongelige Porcelainsfabrik samt Saxbo].

Scandinavian Ceramics and Glass in the 20th Century. By Jennifer Opie. V & A Publications, London 2001. 176 s. ill. litt.

Litteratur udkommet år 2000 – Supplement

Lis Ehrenreich, le passé recomposé par Delphine Laurent. [Expositions]. Revue Céramique & Verre. 114/2000, s 56. ill.

Morten Løbner Espersen. Variations et séquences sur le pot. Par Carole Andréani. Revue Céramique & Verre. 114/2000, s 52-53. ill. [engelsk resumé].

Malene Møller Hansen Keramik Sverre Tveito Holmen. Rønne [2000]. [24 s incl omslag]. ill. (s 4-5 Malene Møller Hansen. Af Jorunn Veiteberg og s 8-9 Sverre Tveito Holmen. Af Jorunn Veiteberg).

Lone Skov Madsen. Ceramic Works/ Keramiske Arbejder. København 2000. [48 s]. ill. 50 kr. (s 3-11 0,02 mm. Af/by Regin Th. Schwaen og s 15-20 Sediment og Transcendens. Form, overflade og dekoration i Lone Skov Madsen keramiske arbejder/Sediment and Transcendence. Form, surface and decoration in Lone Skov Madsen's ceramic works. Af/by Peder Rasmussen).

Sverre Tveito Holmen Keramik. Rønne [2000]. [16 s incl omslag]. ill. (s 4-5 Sverre Tveito Holmen. Af Jorunn Veiteberg).

Scandinavian Ceramics and Glass – 1940s to 1980s. By George Fischler & Barrett Gould. Schiffer Publishing, Atglen, USA. 2000. 160 s. ill. litt. ib. £ 39,95.

---

bøger på vej 2001-2002

Kähler og Keramikken. Af Annimi og Ane Maria Holst Schmidt. Rhodos, København 2001. 360 s. ill. litt. ib. register. 275 illustrationer med 1350 genstande. 500 kr. [Udkommer 12. september 2001].

Kählers Værk. Om familien Kähler og deres keramiske værksted i Næstved 1839-1974. Af Peder Rasmussen. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. ill. ib. 399 kr. [Udkommer februar 2002].

A Comprehensive Guide to Royal Copenhagen Porcelain. By Nick & Caroline Pope. Schiffer Publishing Ltd, Atglen 2001. 256 s. ill. litt. 39,95 £. [Udkommer august 2001].

Alumina I-III. Af E.W. Flensburg. Rhodos, København. 960 s. ill. 950 kr. [Planlagt udgivet 2002].

Ursula Munch-Petersen. Af Teresa Nielsen. Rhodos, København. ill. ib. [Planlagt udgivet 2002].

Danske mærker og signaturer – keramik. Af Gunnar Jakobsen. [Planlagt udgivet 2002].

Pioneer Pottery. Michael Cardew. A & C Black, London 2001. 344 s. ill. ib. 25 £. [Udkommer januar 2002].

20th Century British Ceramic Designers. By Andrew Casey. Antique Collectors' Club [5 Church Street, Woodbridge, Suffolk IP12 1DS, England. Email: sales@antique-acc.com. Website: www.antique-acc.com] 2001. 300 s. ill. litt. ib. 35 £. [Udkommer august 2001].

Islamisk Keramik. Af A.M. Keblow. Rhodos, København. 288 s. ill. ib. pris ca. 300 kr. [Udkommer november 2001].

The Human Form In Clay. By Jane Waller. Crowood Press, Ramsbury [Marlborough, Wiltshire SN8 2HR, United Kingdom. Email: enquiries@crowood.com. Website: www.crowood.com] 2001. 176 s. ill. ib. 25 £. [Tove Anderberg og Heidi Guthmann Birck]. [Udkommer august 2001].

The Figure in Fired Clay. By Betty Blandino. A & C Black, London 2001. 144 s. ill. ib. 28 £. [Udkommer november 2001].

The Artful Teapot. By Garth Clark. Thames & Hudson, London 2001. [Website: www.thameshudson.com]. 256 s. ill. litt. ib. [Udkommer november 2001].

Postmodern Ceramics. By Mark Del Vecchio. Thames & Hudson, London 2001. [Website: www.thameshudson.com]. 224 s. ill. litt. ib. 28 £. [Udkommer oktober 2001].

Herudover forlyder det, at der er flere projekter i støbeskeen omkring keramiske publikationer – nogle er langt fremme, mens andre ligger lidt længere ude i fremtiden. Redaktøren vil, så snart der foreligger konkrete oplysninger, orientere herom i *keramiske noter*.

Dansk Keramisk Bibliografi

”Dansk Keramisk Bibliografi 1880-1997”, som udkom foråret 1998, er under fortsat revision og opdateres løbende, hvorfor bibliografen, som også er redaktør af *keramiske noter*, med tak modtager kommentarer samt oplysninger om nyudgivelser eller oplysning om henvisninger, som mangler i bibliografien.

---

køb af nye engelske, tyske og franske bøger

Hvorledes fremskaffer man engelsksprogede bøger billigst muligt? Ja, man kan selvfølgelig gå til nærmeste boghandler og bestille bøgerne, men her kommer man til at betale en urimelig høj overkurs. En anden mulighed er at bestille bøgerne direkte fra forlagene, hvor man normalt kommer til at betale den vejledende udsalgspris, hvilket også er tilfældet ved en række titler fra internetboghandelen Amazon, men oftest sparer man her 20 % af den normale bogladepris i England, så jeg skal derfor anbefale www.amazon.co.uk. Portoen udgør £ 4 og besparelsen vil være større jo flere bøger man bestiller. Betalingen sker med Visa eller andet betalingskort. Hvis man på www.amazon.co.uk søger under ”ceramics” samt fx 1999 eller 2000, så vil man finde ud af, at der hvert af de pågældende år er udkommet omkring 200 titler om keramik, så www.amazon.co.uk er tillige en god søgebase, såfremt man ønsker at finde frem til litteratur om en enkelt keramiker, et værksted eller en fabrik samt bøger af teknisk karakter.

Amazon kan også klare tyske og franske bøger fra henholdsvis www.amazon.de og www.amazon.fr, som ikke giver rabat, men formentlig under alle omstændigheder være billigere og hurtigere end ved bestilling gennem en dansk boghandler.

---

køb af antikvariske bøger over internettet

De nordiske antikvarier findes på www.antikvariat.net, som er meget brugervenlig, mens de tyske findes på www.zvab.com, som absolut kan anbefales. For den engelsksprogede verden er der www.abebooks.com og www.rarebookfinder.co.uk samt www.BookFinder.com, som jeg dog ikke har nogen større erfaring med.

Et antikvariat med speciale i keramisk litteratur er Nancy Antiques and Books, hvis adresse er www.bookmallventura.com/ceramics.html.

---

boghandlere med stor keramisk afdeling

Kunstbuchhandlung Galerie 2000

Knesebeckstrasse 56-58, D-10719 Berlin
Tlf 030 / 883 84 67 og Fax 030 / 523 26 29

Bücherbogen am Savignyplatz

Stadtbahnbogen 593, D-10623 Berlin
Tlf 030 / 312 19 32 og Fax 030 / 313 72 37

Sautter + Lackmann

Admiralitätsstrasse 71/72, D-20459 Hamborg
Tlf 040 / 37 31 96 og Fax 040 / 36 54 79
E-mail: BH-Sautter@t-online.de
Website: www.sautter-lackmann.de

Foyles

113-119 Charing Cross Road, London WC2H 0EB
Tlf +44 (0)20 7437 5660 og Fax +44 (0)20 7434 1574
E-mail: sales@foyles.co.uk
Website: www.foyles.co.uk

London i øvrigt:

Dillons Art Book Shop, 8 Long Acre
Crafts Council, 44a Pentonville Road
Contemporary Ceramics, 7 Marshall Street.

Gamle tidsskrifter og bøger

Fra tid til anden får bestyrelsen stillet spørgsmålet: Er der nogen, som måske vil overtage vore gamle tidsskrifter og bøger? Svaret er, at Kunstindustrimuseets Bibliotek og bibliotekerne ved de to designskoler er interesserede og kan kontaktes som følger:

- Kunstindustrimuseets Bibliotek, København – att. bibliotekar Sanne Scharff, tlf 33 18 56 56
- Danmarks Designskole, København – att. bibliotekar Tina Andersen, tlf 35 27 75 00
- Designskolen Kolding – att. leder af biblioteket Lis Møllerup, tlf 76 30 11 00.

---

nyttige websites

Udstillinger mv:

Website: www.ceramics.de/adresmus.htm [Adresser på en hel del museer specielt i Tyskland, men også den øvrige del af Europa, der indeholder samlinger med keramik]

Website: www.craftscouncil.org.uk

Website: www.artspace.uk.com/ceramics/ [The Ceramic Collection and Archive – University of Wales Aberystwyth]

Website: www.studiopottery.co.uk

Website: www.studiopottery.com

Website: www.come.to/ceramique [Belgien]

Website: www.ceramicarte.pt/index.html [Portugal]

Tidsskrifter:

Website: www.ceramic-review.co.uk [Ceramic Review]

Website: www.ceramic-society.co.uk [Ceramic in Society]

Website: www.ceramicart.com.au [Ceramic Art and Perception]

Website: www.ceramicsmonthly.org [Ceramics Monthly – USA]

Website: www.studiopotter.org [Studio Potter –USA]

Website: www.ceramics.de/impressu.htm [Neue Keramik]

Website: www.keramikmagazin.de [Keramik Magazin]

Website: www.adhikara.com/revue.htm [la revue de la céramique et du verre]

Website: www.kunsthåndverk.no. [Kunsthåndverk].

Bøger om P. Ipsens Enke og Ruskin Pottery er bl.a. emnerne for anmeldelserne i dette nummer udover en grundlæggende engelsk håndbog om brugskeramik samt flere andre gode bøger om keramik.

Gunnar Jakobsen

Dansk Kvindebiografisk Leksikon. 1-4. Red. af Jytte Larsen m.fl. Rosinante, København 2000-2001. bd. 2 [Karen Hannover-Ann-Sofi Norin]. litt. ib. 2.399 kr. [Bind 1 og 4 er udkommet og bind 3 udkommer efteråret 2001].

I *keramiske noter 13/2001* skrev jeg i anmeldelsen af bind 1 og 4 af Dansk Kvindebiografisk Leksikon, at det var rimelig forudsigeligt, hvilke keramikere samt kunstnere og designere, der har beskæftiget sig med keramik og som ville være at finde i de følgende to bind. Forudsigelsen lød på Effie Hegermann-Lindencrone, Suzette Skovgaard Holten, Nathalie Krebs, prinsesse Marie, Grethe Meyer, Lisbeth Munch-Petersen, Ursula Reuter Christiansen, Alev Siesbye, Edith Sonne Bruun, Eva Stæhr-Nielsen, Gertrud Vasegaard og Edith Willumsen.

Helt forkert var det ikke, da Effie Hegermann-Lindencrone, Suzette Skovgaard Holten, Nathalie Krebs, prinsesse Marie, Grethe Meyer og Lisbeth Munch-Petersen er med i bind 2, mens de øvrige nævnte sikkert vil være at finde i bind 3.

Herudover finder man i bind 2 keramikere Bente Hansen, Gerd Hiort Petersen og Ursula Munch-Petersen samt Karen Hannover.

Jeg må medgive, at det er meget fine valg og godt at de er optaget, men jeg må dog også ud fra de trufne valg tilføje, at flere andre kvindelige keramikere burde have fundet vej til dette leksikon over ypperlige danske kvinder!

Hertil kommer så biografier af malerne Elise Konstantin-Hansen og Else Fischer-Hansen samt porcelænmalerinde og formand for Keramisk Malerforening [oprindelig oprettet for malerinder ved Den kongelige Porcelainsfabrik og Bing & Grøndahl] Thyra Manicus-Hansen og P. Ipsens Enke, Louise Ipsen.

Der henvises i øvrigt til anmeldelsen i *keramiske noter 13/2001*.

Gammelt bornholmsk lertøj og de bornholmske pottemagere. Af Bodil Tornehave. Bornholms Museum, Rønne 2001. 128 s. ill. noter. kilder. navneregister. ib. 145 kr.

Det er et prisværdigt initiativ, som Bornholms Museum har taget med genudgivelsen af Bodil Tornehaves store artikel fra Bornholmske Samlinger 1978 [2. rk. 12 bd., s 59-197] om de "Bornholmske pottemagere", for selv om vi er nogle stykker, der har denne årgang, så er der mange, som ikke har kendskab til den, for sådan er det jo med tidsskrifts- og årbogsartikler – det kan være lidt tilfældigt, hvad man får kendskab til, sådan da.

Eftersom genoptrykket af Bodil Tornehaves redegørelse for pottemageriets historie på Bornholm står ukommenteret og uden rettelser og tilføjelser, må man formode, at der ikke har været megen ny viden at tilføje siden 1978.

Roses må også den flotte nyillustrering med nyoptagne fotos ved Lars Serena af bornholmsk lertøj i Bornholms Museum. Dog undrer det mig lidt, at der kun vises genstande fra Bornholms Museums samling af pottemagerarbejder, for der må da findes relevant bornholmsk lertøj i andre af landets museer, fx Ehlers Samling i Haderslev.

Jeg håber, at museet også må finde anledning til at genoptrykke Bodil Tornehaves artikel om "De bornholmske fajance- og terrakotta-fabrikker" [Bornholmske samlinger. 2. rk. 14. bd. 1980, s 43-132] sammen med hendes store artikel om "Fajancefabrikken i Storegade" [Bornholmske Samlinger. 2. rk. 10. bd. 1976, s 9-83].

Jeg håber dog endnu mere, at museet får udarbejdet og publiceret et større værk om "Hjorths Fabrik", som savnes meget. Jeg synes, at det er på tide, at det meget kortfattede, men udmærkede lille skrift "L. Hjorth – En keramisk virksomhed i Rønne" fra 1977 [nyillustreret og genoptrykt i 1995] får en ordentlig afløser, hvor også hele Hjorth-slægten inddrages, for hvilken slægt har sat sig så dybe spor i keramikens verden, som Hjorth.

Et keramisk Eventyr. P. Ipsens Enke Kgl. Hof Terracottafabrik 1843-1955. Af Kathrine Jørgensen og Bente Holst. Poul Kristensens Forlag, Herning 2001. 387 s. ill. litt. noter. fabriksmærker. indeks. ib. 460 kr.

Et keramisk Eventyr består af en tekstdel på 165 sider samt indholdsfortegnelse, forord ved redaktør Jørgen Hegner Christiansen, litteraturliste, noter og indeks på i alt 14 sider. Hertil kommer så bilag med forskellige lister, herunder især optryk af takstbøger samt kunstnerliste på omkring 200 sider. Disse lister kunne jeg godt have nøjedes med at få på en CD-Rom, mens andre såsom museer, auktionshuse, samlere og handlende formentlig nødtigt ville have undværet dem i trykt form.

Et keramisk Eventyr er kronologisk opbygget fortrinsvis efter ejerforholdet med et indledende afsnit om "Fabrikkens start og perioden under Peter Ipsen 1843-1860". Herefter følger "Bertel Ipsen og tiden 1860-1900", hvorefter der er indskudt et afsnit om "Produktionen" før man når frem til "Verdensudstillingen i Paris og fornyelsen 1900-1917", hvor Bertel Ipsen stadig var ved roret. Til sidst følger perioden med den nye ejer "Carl Stenders Kunstforlag 1917-1943" og "100-års jubilæet og den sidste tid 1943-1955".

Bogen fungerer dog ikke godt som en samlet fremstilling af P. Ipsens Enkes historie, idet fremstillingen jævnlige [5 gange] afbrydes af afsnit med korte selvstændige biografier af de kunstnere, som havde arbejdet ved fabrikken i den i teksten forud beskrevne periode. Da disse biografier, som faktisk fylder omkring 65 sider, ikke indgår som et led i fremstillingen, men bryder den, ville det have bidraget til overskueligheden, om de var blevet samlet bag i bogen sammen med øvrige oversigter.

Kronologien i fabrikkens kunstneriske udvikling og produktudvikling står ikke helt klar efter læsningen, hvilket nok til dels skyldes, at mange af illustrationerne er knyttet til biografierne og i mindre grad historien om P. Ipsens Enke og dermed ikke følger kronologien, som de burde.

Udover, at biografierne bryder fremstillingen, så indeholder de for en bog om P. Ipsens Enke umådeligt mange irrelevante oplysninger og oplysninger, som mere må betragtes som noter til forfatteren selv og derfor burde have været udeladt i bogen, som fx denne sætning under Salto-biografien: *Berlingske Tidende bragte d. 29.11.1933 en meget rosende omtale af Saltos arbejder*. Hvad kan læseren bruge en sådan oplysning til?

Praktisk ville det have været, om de af fabrikken anvendte mærker havde været anbragt bag i bogen,

hvor man umiddelbart ville have kunnet finde dem, fremfor i afsnittet "Produktionen".

Når man frem til side 175, er der ikke meget tilbage for den almindelige læser, idet man er fremme ved de godt 200 sider med de meget omfattende lister med nummerhenvisningerne til P. Ipsens Enkes genstande [takstbøger] samt kunstnerlisten. Et savn for nogle vil måske være manglende henvisninger fra "genstandsliste" og "kunstnerliste" til de genstande, der er gengivet i bogen, men så er der ikke andet for, end at checke alle indgange i Indexet til den pågældende kunstner! Et i øvrigt udmærket indeks.

Bogen fremtræder flot illustreret med umådeligt mange nyoptagne farvefotos af arbejder fra P. Ipsens Enke.

Bogen, der er skrevet af samleren Kathrine Jørgensen og kunsthistoriker og bibliotekar Bente Holst, er båret af deres store entusiasme for P. Ipsens Enke, hvilket nok også gør, at man vil det hele, fremfor at fokusere lidt mere på højdepunkterne.

Forlagsredaktøren kunne ved en beskeden redaktionel indsats have fået en væsentlig bedre og mere velfungerende bog ud af det.

Scandinavian Ceramics and Glass – 1940s to 1980s. By George Fischler & Barrett Gould. Schiffer Publishing, Atglen, USA. 2000. 160 s. ill. litt. ib. £ 39,95.

Af bogens titel fremgår, at den dækker Skandinavien, hvorfor såvel Danmark, Norge og Sverige samt Island burde være repræsenteret, men ikke Finland, der alene er en del af Norden, men ikke en del af Skandinavien.

I bogen er der intet om norsk keramik, mens der er en side om islandsk, 8 sider om finsk, 26 sider om dansk og 75 sider om svensk keramik. Islandsk og norsk glas er slet ikke repræsenteret, mens dansk glas får to sider, finsk glas 14 og svensk glas 23 sider.

I det følgende vil jeg især fokusere på dansk keramik og hvorledes den er behandlet af forfatterne.

De gengivne arbejder er ikke nært dækkende for dansk keramik mellem 1940 og 1980 og der synes ikke at være indgået noget væsentlighedskriterie i udvælgelsen og vægtningen af de enkelte keramikere og virksomheder. Udvalget af dansk keramik virker tilfældigt er og tilsyneladende, hvad man nu har kunnet finde hos handlende i USA og England.

Således er kun følgende virksomheder og keramikere repræsenteret i bogen: Holmegaards Glasværk (Jacob Bang), Knabstrup Lervarefabrik, Den kongelige Porcelainsfabrik (Inge-Lise Koefoed, Axel Salto, Nils Thorsson og Bode Willumsen), Herm. A. Kähler (Nils Kähler), Nymølle (Jacob Bang, Gunnar Nylund og Bjørn Wiinblad), Palshus (Annelise og Per Linnemann-Schmidt) og Saxbo (Nathalie Krebs, Edith Sonne Bruun og Eva Stæhr-Nielsen) samt Thomas Toft og Jens H. Quistgaard.

Værkstedskeramikken mangler helt og der savnes arbejder af så godt som alle efterkrigstidens betydelige danske keramikere. Her kunne William Hulls lille, men fine katalog fra 1982 om ”Danish Ceramic Design”, have været nyttig for forfatterne, idet de fleste værksteder er repræsenteret i denne.

Kunstneren/keramikeren bag en hel del af de gengivne arbejder er ikke identificeret, hvilket formentlig skyldes at såvel forfatterne som de, der har leveret billederne ved for lidt om dansk keramik. Kun få signaturer/mærker er gengivet i bogen, så der er ingen hjælp at hente her ved identificeringen af keramikerne bag de mange uidentificerede arbejder.

Endnu engang er en fin svensk keramikerværk blevet tilskrevet Danmark – denne gang Rolf Palm, hvad vi ikke behøver at være kedede af, men også han hører nu til på den anden side af Øresund.

Kun meget få af litteraturhenvisningerne beskæftiger sig med dansk keramik. Her skal nævnes de to væsentligste, som er ”A Treasury of Scandinavian Design” fra 1961 redigeret af Erik Zahle [dansk titel ”Hjemmets Brugskunst - Kunsthåndværk og Kunstindustri i Norden”, Hassings Forlag 1961] og Jennifer Opies katalog ”Scandinavian Ceramics and Glass in the Twentieth Century” til udstillingen på Victoria & Albert Museum i 1989. Ingen dansksprogede titler er anført.

På de to sider, der er tildelt dansk glas lykkes det forfatterne på en halv side at komme rimeligt rundt om dansk glas, mens den resterende plads er anvendt til gengivelser af arbejder af Per Lütken fra Holmegaards Glasværk.

Også for dansk glas er litteraturoversigten særdeles mangelfuld, idet forfatterne åbenbart ikke har haft kendskab til titler om dansk glas og dermed ej heller til Per Lütkens udmærkede bog ”- glas er liv”, som tillige er udkommet på engelsk under titlen ”- glass is life” [Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København 1986], hvorimod der i øvrigt nævnes en hel række titler om svensk og finsk glas.

Den ene af forfatterne, Barrett Gould, er antikvitetshandler med speciale i moderne design, mens den

anden, George Fischler, skriver om antikviteter, begge med bopæl i USA.

Bogen er smukt indbundet i et lærredsbind med smudsomslag. Billedkvaliteten af de mange udelukkende farvegengivelser er rimelig god, men i enkelte tilfælde yder fotoene ikke genstandene fuld retfærdighed, da de simpelthen er for mørke, så detaljer og glasurer går tabt.

Konklusionen af anmeldelsen må være, at *Scandinavian Ceramics and Glass* virker ret tilfældig og absolut ikke dækkende for dansk keramik 1940-1980, hvilket især gælder værkstedskeramikken, som for alvor prægede billedet fra slutningen af 30'erne og fremefter.

Anvendeligheden af *Scandinavian Ceramics and Glass* for danske samlere er tvivlsom, da den ikke tilføjer ny viden og ej heller er repræsentativ for periodens danske keramik, men bogen er nok mere dækkende for svensk keramik og glas. Brugsværdien af bogen mindskes også af såvel manglende navneregister som manglende gengivelser af mærker og signaturer.

Genstandene er prissat, da det amerikanske bogmarked kræver priser på tingene, hvad man kan diskutere berettigelsen af, idet markedet hurtigt skifter og priserne dermed ret så misvisende.

Schiffers [Website: www.schifferbooks.com] bøger leveres af Bushwood Books, 6 Marksbury Avenue, Kew Gardens, Surrey TW9 4JF, England, som kan kontaktes via fax-nr 00 44 20 83 92 98 76 og email bushwd@aol.com. Ved bestilling fra Bushwood Books tillægges £ 5,50 i forsendelsesomkostninger. Bogen fås også i Kunstindustrimuseets boghandel.

Efter nu at have anmeldt såvel *Scandinavian Art Pottery* [keramiske noter 12/2000] og *Scandinavian Ceramics and Glass*, som begge er udgivet af Schiffer i 2000, så ser man virkelig behovet for en samlet seriøs fremstilling af dansk keramik historie fra 1880 og frem til i dag og det såvel på dansk som på engelsk.

Moderne Antikviteter. Norsk keramik, signaturer og merker 1900-1960. Af Astrid Olsen og Rolf Simeon Andersen. Lunde Forlag [Sinsenveien 25, N-0572 Oslo. Email: lunde@nlm.no. Website: www.lunde-forlag.no]. 176 s. ill. litt. sign. 348 NOK.

Det er altid spændende at få et sådant værk i hænde og se, hvorledes man har grebet opgaven an, når forudsætningen ved udarbejdelsen har været – *slik at boken kunne fungere som et oppslagsverk* – for, som bogens undertitel siger ”Norsk keramik, signaturer og merker 1900-1960”.

Forfatterne bringer, udover en kortere eller længere historie om den enkelte keramikker eller keramiske virksomhed, virkelig mange nyoptagne farvefotos af deres arbejder tilligemed signaturer og mærker.

Fotoene, hvoraf en hel del er helsides, lader genstandene komme til deres ret, men for en dels vedkommende er optagelserne lidt for almueagtige, som var de fotograferet til en af de mange for tiden florerende bøger om hjemmets indretning. Helhedsindtrykket af de gengivne arbejder er, at norsk keramik fra denne periode – set med nutidige danske øjne – virker noget gammeldags.

Af bogen fremgår bl.a., at flere norske keramikere har fået deres uddannelse på Kunsthaandværker-skolen i København, således Erling Aune, Lisbet Dæhlin, Kari Bugge Gjerstad og Odd Gjerstad, mens atter andre har uddannet sig ved at arbejde hos Kjøbenhavns Leervarefabrik, Kähler og Saxbo.

Således søgte Andreas Schneider (1861-1931) at komme ind på Zahrtmanns Malerskole i København, men alle pladser var optaget, hvorfor han i stedet endte på Kjøbenhavns Leervarefabrik, hvor det fejlagtigt anføres, at Th. Bindsbøll var kunstnerisk leder – Bindsbøll var ikke kunstnerisk leder nogen steder, allerhøjest selvstændig.

Pottemageren Annar Aune var en af dem, der tog ophold i Danmark nogle år. Først studerede han hos billedhuggerne Ludvigsen og Fyhn. Dernæst drog han til Næstved for – i lighed med mange andre – at være volontør hos Kähler. Opholdet i Danmark varede tre år, hvorefter han vendte tilbage til Norge.

Om keramikeren og grafikerens Dagny Hald (f 1936) anføres, at hun havde erfaring fra Thiirslunds Verksted i København, hvilket må have været hos Jens Thirslund.

Nogle få danskere fandt dog også vej til Norge, således arbejdede maleren Hans Flygenring (1881-1958) ved Porsgrunds Porselænsfabrik, hvor han ifølge Weilbach var kunstnerisk leder fra 1920 og frem til 1927. Således optræder også en Sergej Mintorovitch som tilsvarende kom fra Den kongelige Porcelænsfabrik og blev kunstnerisk leder ved Kråkerøy Keramikk i Frederiksstad.

Hvad jeg savner ved bogen er en bedre systematik, så man umiddelbart kan se, hvornår den enkelte keramiske virksomhed opstod og i givet fald hvornår den ophørte. Tilsvarende gælder også den enkelte keramikkers fødsels- og dødsår.

Under flere keramikere og keramiske virksomheder mangler der signaturer eller mærker uden at der er nogen forklaring herpå. Veldokumenteret er dog de store fabrikker, hvor også anvendelsesperioden for de

enkelte mærker er anført. Der savnes en samlet signatur- og mærkeoversigt, idet en sådan ville have gjort bogen væsentlig mere anvendelig som opslagsværk ved identificeringen af signaturer og mærker. Tilsvarende savnes også et navnerregister.

Disse bemærkninger skal dog hverken forklejne forfatterens store indsats eller nytten af det foreliggende opslagsværk, som på udmærket vis er med til at dokumentere norsk keramik 1900-1960.

The Crafts in Britain in the 20th Century. By Tanya Harrod. Published for The Bard Graduate Center for Studies in the Decorative Arts by Yale University Press. Yale University Press. [23 Pond Street, London NW3 2PN. Email; sales@yaleup.co.uk. Website: www.yaleup.co.uk]. 1999. 496 s. ill. litt. noter. index. 50 £.

The Crafts in Britain in the 20th Century er et meget centralt oversigtsværk, hvor udviklingen af de forskellige former for kunsthåndværk tages under behandling sammen med de væsentligste udøvere.

Af smudsomslagsflappen fremgår bl.a. følgende:

From ceramics to silversmithing, calligraphy to textiles, hot glass to bookbinding, crafts have played a complex role in the social, cultural and artistic history of twentieth-century Britain. This book is the first to examine the full range of individual craft disciplines and key practitioners from the Arts and Crafts Movement before the first World War to the end of the 1980s. Tanya Harrod shows how the crafts movement emerged as a response to a more generalised anxiety about the production, commodification and consumption of objects in a highly industrialised society. Caught between the more powerful disciplines of fine art, architecture and design for industry, the crafts have defined and redefined themselves throughout the century and been put to the service of many ideals and ideologies.

The book begins with the craft revival of the early 1900s, tracing the complex legacy of John Ruskin and William Morris. The author then discusses how the Arts and Crafts Movement was forced to reexamine its aims during the Great War; how the development of the crafts was closely connected to the development of Modernism between the wars and how craft offered an uncontested space for women to work in a modern spirit. During the Depression craft work was, controversially, seen as a panacea for unemployment, during the second World War the idea of the handmade, often in the form of vernacular craft discovered in remote pockets of England, played a significant part in propagandising a culture worth defending. The book explores the post-war beginnings of a counter cultural, workshop-based craft movement led by Bernhard Leach, looks at craft in relation to fine art and architecture, and discusses the continuing redefinition of the crafts as the governmentfunded Crafts Council pushed them towards the fine arts and then attempted in the 1980s to recast them as exemplars of enterprise culture. Tanya Harrod describes the

increasingly blurred division between craft and design at the conclusion of the book.

Keramikken følges lige fra århundredskiftet med Martin Brothers som de første, men uden pottemagerier som Moorcroft Pottery og Ruskin Pottery, der falder uden for emnet, mens Winchcombe Pottery er med samt selvfølgelig de mange fine ”studio potters”, som Reginald Wells, William Staite Murray og ikke mindst Bernhard Leach samt Katharine Pleydell-Bouverie og Michael Cardew, som de tidlige repræsentanter, der prægede engelsk keramik langt op i sidste halvdel af det 20. århundrede.

Fra slutningen af Anden Verdenskrig kom Lucie Rie og lidt senere Hans Coper ind i billedet, men også andre væsentlige keramikere som Gordon Baldwin, Richard Batterham, Michael Casson, Ruth Duckworth, Elizabeth Fritsch, Gwyn Hanssen Pigott, David Leach, Janet Leach, Elspeth Owen og Jacqueline Poncelet samt mange andre studio potters behandles. Elizabeth Fritsch og Jacqueline Poncelet arbejdede i øvrigt begge en periode i tresserne på Bing & Grøndahl.

Om Richard Batterham, som en del medlemmer så på turen til Skåne sidste sommer, skriver forfatteren følgende:

Richard Batterham learned to pot as a Bryanston schoolboy. He spent two years at the Leach Pottery, setting upon his own in Dorset in 1959. Inspired by Korean pots, not signing his work, wisely avoiding imitative oriental brushwork, his ceramics encompassed grapefruit squeezers and plates as well as monumental tall bottles. His pots were recognised to be ‘well designed’, indeed were featured in the CoID’s Design magazine and selected for sale in the designer silversmith David Mellor’s shops alongside Mellor’s own CoID awardwinning cutlery. But they also had a strong poetic charge, suggesting a ‘tradition’ that, unexpectedly, turned out to be the creation of one man working singlehandedly.

Er man interesseret i det 20. århundredes engelske kunsthåndværk, så er dette værk ikke til at komme uden om.

Yale University Press udgiver bøger af meget høj kvalitet om fortrinsvis kunst og arkitektur. Af andre bøger om kunsthåndværk og kunstindustri fra Yale University Press kan nævnes titler som ”The Sèvres Porcelain Factory” – Alexander Brongniart and the Triumph of Art and Industry 1800-1847” og ”Discovering the Secrets of Soft-Paste Porcelain at The Saint-Cloud Manufactory” samt ”The Brilliance of Swedish Glass 1918-1939 – An Alliance of Art and Industry” for nu blot at nævne nogle få titler.

Ruskin Pottery. The pottery of Edward Richard Taylor and William Howson Taylor, 1898-1935. By Paul Atterbury & John Henson. Baxendale Press 1993. [Distributed by Richard Dennis Publications, The Old Chapel, Shepton Beauchamp, Ilminster, Somerset TA19 0LE, England. Email: books@dennispublns.freemove.co.uk]. 159 s. ill. litt. mærker. 45 £.

Forfatterne giver i det indledende afsnit ”Oriental and European Influences” en god indføring i påvirkningen af europæisk keramik, specielt fra Kina på glasområdet i sidste halvdel af det 19. århundrede frem til begyndelsen af det 20. århundrede. Kinesernes hemmelighedskræmmeri og europæernes store indsats for at aflokke kineserne deres hemmeligheder og indsatsen for bare at nå tilsvarende sublime resultater beskrives. Her ville nogle farvetavler have været en hjælp til at lette forståelsen udover at give mulighed for at sammenligne resultaterne af Ruskin Pottery’s bestræbelser med at overgå både de kinesiske og europæiske forbilleder.

The development of high temperature reduction firing occurred later in Britain, and so British potters were able to follow a path that had been pioneered in France, Germany, Scandinavia and the United States. Howson Taylor was therefore able to benefit directly from two major sources, several centuries of Chinese expertise and over 50 years of European experimentation, and together these enabled him to master a technology hitherto little known in practical terms in Britain. It also enabled him to avoid the temptation of simply reproduce Chinese reduction fired ceramics. He used Chinese shapes, because he thought they could not be bettered, he used Chinese glaze technology, or rather European interpretations of it, but he did not make European replicas of Chinese wares. To have done so would in any case have been pointless, for replicas produced in China were readily available throughout his lifetime [bl.a. Ming-tidens keramik]. The Chinese influence upon Ruskin Pottery is therefore in some ways more philosophical than practical, for Howson Taylor’s main aim was to conquer the reduction firing technique and in the process to push forward the boundaries of ceramic knowledge. To be able to reproduce Chinese glazes was merely the first step in a long process of experimentation and improvement that ultimately enabled Howson Taylor to create a range of reduction fired wares that were simply more varied, more exciting and more dramatic in their colour effects than anything that had been seen before. That he was able to do so was, in some ways, a direct reflection of the progress made by European late 19th-century potters along the road towards the mastery of reduction firing.

Blandt de europæiske samtidige, der arbejdede med glasurer, var kemikeren Valdemar Engelhardt på Den kongelige Porcelainsfabrik, om hvis fantastiske glasurer bl.a. er at læse i Merete Bodelsens artikel ”Sèvres - København. Krystalglasurer og stentøj ved århundredskiftet” i jubilæumsbogen ”Den kongelige Porcelainsfabrik 1775-1975”.

Edward Richard Taylor købte henimod slutningen af 1897 – opmuntret af eksperimenter med en ovn i haven – jord og bygninger ved Birmingham for at etablere et pottemageri sammen med sin søn William Howson Taylor, som havde opnået værdifuld keramisk erfaring hos nogle slægtninge, mens faderen var leder af Birmingham School of Art, en stilling som han bestred frem til 1903.

I slutningen af 1898 begyndte far og søn at ansætte folk til deres pottemageri, som fik navnet Birmingham Tile and Pottery Works. I 1903 deltog de i Arts & Crafts Exhibition i London, hvor pottemageriet tog navneforandring til Ruskin Pottery.

Forfatterne følger, i det omfang det er muligt, Ruskin Pottery's kunstneriske udvikling gennem årene. Produktiviteten var meget afhængig af Howson Taylor, idet han trods meget dygtige medarbejdere insisterede på at have kontrol over alle dele af produktionsprocessen og altid overvåge forberedelsen af glasurer samt selve brændingen.

William Howson Taylor betalte en god løn til medarbejderne og var en af de første som ikke anvendte blyglasurer og reklamerede med det. Howson Taylor og medarbejderne havde et tæt forhold til hinanden og tog i weekenderne på udflugter sammen. Således blev medarbejderne, der vendte tilbage efter Første Verdenskrig, sendt til skræderen og ekviperet med et nyt sæt tøj!

Despite his friendship with and, and in many areas, his dependence upon, his workforce, it was Howson Taylor alone who could determine what the Ruskin Pottery actually produced, and when it made it. If he was busy with something else, such as lustres or crystallines, no flambé work was done, and if he was occupied with the flambés, not much else could happen. It was a highly personal, eccentric and, ultimately, inefficient way of working, but at least it did ensure that the wares made by Taylor at his Ruskin Pottery combined individually with consistent high quality in a way that was beyond the reach of his more commercially minded rivals.

Howson Taylor kom ikke sovende til sine smukke glasurer, om én skrives det, at der over et halvt år af Howson Taylor var udført mere end 700 eksperimenter og om andre typer ikke mindre end 1500 eksperimenter!

At skrive bogen om Ruskin Pottery har været ret så vanskelig, da William Howson Taylor kort forinden sin død systematisk tilintetgjorde alt materiale vedrørende Ruskin Pottery, såvel arkiver som egne personlige breve og tekniske opnoteringer. Forfatterne har derfor måttet stykke Ruskin Pottery's historie sammen på basis af firmabrochurer, avis- og tidsskriftartikler og anmeldelser samt tidligere medarbejders, venners og familiens erindringer om Ruskin Pottery og William Howson Taylor. Forfatterne har løst opgaven på ypperlig vis og resultatet er en spændende og særdeles

velillustreret bog med mange gengivelser af Ruskin Pottery's smukke arbejder. Bogen kan varmt anbefales.

Functional Pottery. Form and Aesthetic in Pots of Purpose. By Robin Hopper. 2nd edition. A & C Black. [P.O. Box 19, St. Neots, Cambs, PE19 8SF. Email: sales@acblack.com. Website: www.acblack.co.uk]. 256 s. 2000. ill. litt. index. ib. 32 £.

Making pottery is a timeless occupation, and the best of pots through the ages have a quality of timelessness about them that transcends chronological and cultural boundaries. Their appeal is universal. The essence of form, the movement of a brush, the quality of surface, the hidden meanings, and the integration with mankind's daily existence over several thousand years, all add to the significance of the art.

Af forordet fremgår, at bogen handler om *pots of purpose - their forms, meanings, and functions* samt at det er forfatterens håb, at bogen *will stimulate new vigor and understanding into the process of making pots for use. It is not a history book, although approximately a quarter of it is given to historical concerns. It is not a design book, although a similar space is concerned with design. It is not a "how to" book, although almost half of it does concern this aspect. It is also not a contemporary this-is-the-state-of-the-art-of-functional-pottery book, although this is included too. It is a book that concerns the development, design, and making of utilitarian pottery, and the thought processes behind it. It is primarily a "why to" book that attempts to draw together the many diverse approaches to making domestic, functional, or utilitarian pottery. It is about a process of discovery.*

...
Historically, pots were seldom made with specific considerations or analysis of how they might best perform their duties. However, since the early twentieth century edict of Walter Gropius and the Bauhaus movement that "form follows function", both potter and public have become much more aware of how things work most efficiently through the study of ergonomics. In the short term, this will probably affect how the work suits the marketplace. In the long term, the potter must decide whether to make pots to suit specific functions, or to find – or allow the buyers of his or her work to find – functions to suit the pots that he or she wishes to make. In reality, most of us probably do a little of both.

Forfatteren har analyseret brugskeramikken og gjort sig mange gode og særdeles fornuftige tanker om, hvorledes den skal være udformet for at være funktionel. Det er, som det fremgår af forordet, ikke nogen gør-det-selv-bog, men mere en bog om forudsætninger. Jeg synes, at det er en fremragende bog, som man bliver klogere af – jeg gjorde i hvert fald!

For at give et indtryk af bogens indhold og systematik gengives i det efterfølgende hovedoverskrifterne samt enkelte udvalgte underoverskrifter:

Part One: *Made to be Used*
Origins
Functions, Methods, Shapes and Details
Ethnic Variations and Historical Eclecticism

Part Two: *Form, Proportion, Relationships – The Measure of all Things*

Geometry and Universal Symbols
Forms and Forces, Nature and Growth
Proportion and Ratio
Pots and anatomy
Roots, Growth, Rhythm, and Balance

Part Three: *Mechanics – Analysis, Practice, Considerations*

Attention to Details
Base Terminations: Bottoms and Feet
Top Terminations: Rims, Mouths, Lips, and Edges
Lids and Covers
Spouts
Knobs and Finials
Handles
Lugs
Weights and Measures
Pots for Eating From
Pots for Drinking From
Pots for Storage
Pots for Pouring From
Pitchers
Decanters
Teapots
Coffee Pots
Sauce Boats
Pots for Cooking In and Serving From
Pots for Rituals and Contemplation
Pots for Flowers
Pots for the Ashes of the Dead
Pots for Contemplation
Considerations
Form
Foot or Base
Rim
Lid
Spout or Pouring Lip
Handles, Knobs and Lugs
Technical Requirements

Part Four: *Ways of Working*

John Leach
Ruthanne Tudball
Gwyn Hanssen Pigott
Prue Venables
Bruce Cochrane
Friederike Rahn
Robin Hopper
Cathi Jefferson
Stanley Mace Andersen
Michael Kline
Walter Keeler
Kevin de Choisy
Denise Goyer and Alain Bonneau
Pascale Girardin
Eilene Sky
Jenny Lou Sherburne.

Om tepotten [i kapitlet “Pots for Pouring From”] skriver forfatteren, at *The teapot is probably the most difficult single article a potter is required to make. A teapot has all of the details, and takes a great deal of discipline, skill, and patience to solve all the problems of composition, design, and making. On the face of it, it*

sounds simple – a pot to carry and pour hot liquids without spilling them, without dripping from the spout after pouring, with a lid that doesn’t fall out, and a handle that is not so close that one might bum one’s knuckles, yet, at the same time, not so distant that the pot feels awkward to use, and with both spout and handle invulnerable to breakage from contact with the kitchen plumbing fittings. All this, and to be aesthetically pleasing and affordable too! A teapot is a nightmare of composition, with a body and odd-shaped appendages jutting out at various angles and places. Not only is the basic visual composition complex, but to add to that problem, one has technical considerations also spouts that may twist or droop, strainers that may clog with glaze, handles that may twist, lugs that may be too thin to take the combined weight of pot plus contents, or too fat to fit a cane handle on, and lids that need to be held in place while pouring.

In the western hemisphere, tea makers pour boiling water over the tea leaves or tea bag and the resulting beverage is allowed to steep or brew until it has reached a satisfactory strength. There are some conflicting ideals in the making of tea, which possibly affect the optimum position of the teapot spout. In England, tea is generally consumed as a stronger brew than in North America. For this reason, the majority of English teapots have a spout that starts from quite low down. This is where the strongest brew is found, floating just above the leaves or bag. In other parts of the world, tea is drunk more as a weak solution where the leaves or bag can be removed from the brew by means of an infuser of some kind. The base of the teapot spout in these areas is more often placed quite high, at or near the shoulder of the pot.

Whether one likes tea or not, if one calls oneself a potter, someday one is likely to get the urge to make a teapot or at least be commissioned to make one. The production of a good teapot represents, perhaps, the ultimate challenge for the maker of domestic pottery.

Går vi over til en meget væsentlig detalje ved tepotten, nemlig tuden, ja, så er den også beskrevet og forfatteren siger herom [i kapitlet ”Attention to Details”] bl.a. følgende: *Spouts can be press- molded, slipcast, pinched, coiled, slab-built, or thrown. There are some practical advantages to making spouts by ways other than throwing. These are mainly in the consistent quality of the finished article, in producing a spout that is not likely to twist in the firing stages, and in a spout that has multiple curves. The main uses of spouts are in lidded jugs, coffeepots, teapots, pitchers, and a few other items. The main consideration in their function is that they pour properly, preferably in an even flow without dripping or clogging. As with pouring lips, the sharpness of the edge is an important factor in whether spouts function well. As long as the final edge the liquid has to go over is sharp, the flow should cut off without dripping. The edges of spouts that are rounded are almost always prone to dripping. Many potters clean the glaze off the very end of the spout to assist in the flow-cutting action. There is no foolproof way of making spouts that don’t drip. There is a combination of factors that come into play such as length, angle of attachment, width of aperture, and complexity of curves. Factors that assist in clean flow are a*

sharp edge, good angle, and smoothness of the inside of the spout.

Herefter beskrives de forskellige muligheder, som kan finde anvendelse ved fremstillingen af tuden med instruktive forklaringer og ledsagende tegninger.

Bogen er gennemillustreret med talrige spændende eksempler på forskellige keramikeres arbejder inden for de forskellige temaer. I forbiarten nævnes Anne Kjærsgaard og Bodil Manz, men desværre uden illustrationer, selv om de begge kunne have fortjent en gengivelse af deres arbejder.

Bogen afsluttes med en biografi og beskrivelse af 16 nutidige "clayworkers" arbejder, heriblandt også nogle

af mine favoritter som John Leach (Muchelney Pottery) og Walter Keeler samt Gwyn Hanssen Pigott.

Skulle man sammenligne med en anden bog om brugskeramik må der absolut henvises til *Tableware in Clay from studio and workshop* af Karen Ann Wood [Crowood Press, 2000], som blev anmeldt i *keramiske noter* 11/2000.

Nu holder jeg meget af citater, så lad mig slutte anmeldelsen med et citat fra bogen af den store britiske designer William Morris om Victoria-tidens keramiske frembringelser: *I should say that the making of ugly pottery was one of the most remarkable inventions of civilization.*

Dansk kunsthåndværk og kunstindustri og Det Danske Kunstindustrimuseum

---

På baggrund af et besøg for nylig i Museum für Kunst und Gewerbe i Hamborg skal jeg på ny tage fat på et emne, som ligger mig meget på sinde. Det drejer sig om Det Danske Kunstindustrimuseum, som er et af vore store landsdækkende museer, og som på trods af den interesse, der for tiden er såvel i Danmark som ude i verden for dansk kunsthåndværk og kunstindustri, tilsyneladende ikke rigtig nyder nogen stor bevågenhed i Kulturministeriet, hvor man godt kan støtte foretagender som crafts.dk uden at det basale er i orden.

Hvis vi nu skal se på betydningen af de forskellige former for dansk kunsthåndværk og kunstindustri såvel på europæisk som på verdensplan, så står dansk møbeldesign, sølv og keramik meget stærkt, mens de øvrige former for kunsthåndværk og kunstindustri følger stærkt i hælene på disse områder. Hvor går man så hen, når man vil se en repræsentativ permanent udstilling af dansk kunsthåndværk og kunstindustri?

For at se på klassisk møbeldesign, ja så må man drage til Trapholt ved Kolding, hvor der er en smuk og repræsentativ udstilling af det 20. århundredes møbelkunst.

Nu skal jeg ikke påberåbe mig at være sølvspecialist, men ud fra mit kendskab til dette område, så har Museet på Koldinghus med held opdyrket sølvet og fået etableret en meget fin samling.

Dansk keramik er repræsenteret på flere museer. Man kan tage udgangspunkt i Ehlers Samling med lertøj i Haderslev og Bornholms Museum i Rønne med såvel ældre jordfundne ting samt de mange fabrikker med Hjorths Fabrik som den væsentligste og nu omdannet til museum for bornholmsk keramik. Endnu engang kommer Trapholt ind i billedet med en samling af keramik fra omkring århundredskiftet og frem til udgangen af det 20. århundrede, hvoraf en hel del er udstillet. Dertil kommer så yderligere en række provinsmuseer med store samlinger af keramik og for nu blot at nævne nogle få, så står Vejen Kunstmuseum meget stærkt, men også Vendsyssel Kunstmuseum i Hjørring og Holstebro Kunstmuseum og ikke at forglemme Næstved Museum har meget fine samlinger af keramik. Endelig må nævnes Keramikmuseet Grimmerhus, hvis faste samling er under opbygning og Sjællands Keramikmuseum som er under etablering.

Hvor kommer så Det Danske Kunstindustrimuseum ind i billedet? For her burde man jo kunne gå hen og få et overblik over dansk kunsthåndværks og kunstindustris udvikling! Kan man så det?

Jeg mener nej. Og det uden sammenhæng med sommerens skandaløse lukning – midt i turistsæsonen – af så godt som hele museets faste udstilling af genstande fra det 20. århundrede og lidt til. Havde den været åben, ja så må det desværre siges, at hvis man bare er mere end almindelig interesseret i det ene eller andet emne, så går man forgæves, for kun en meget beskeden del af museets samling er normalt udstillet og slet ikke tilstrækkeligt til bare at få et rumeligt overblik over den enkelte periodes udvikling og højdepunkter.

Hvad er så årsagen, ja det er vel først og fremmest pladsmangel, for pladsen i Kunstindustrimuseet er begrænset sammenlignet med mange andre tilsvarende museer, fx Museum für Kunst und Gewerbe i Hamborg, for nu blot at nævne et de europæiske kunstindustrimuseer af høj karat. Hertil kommer så mangel på økonomi og personale.

Nu har vi fået en udvidelse af Statens Museum for Kunst og tilsvarende en udbygning af Det kongelige Bibliotek, hvornår får Det Danske Kunstindustrimuseum den fornødne plads og faciliteter, så vi kan fremvise arbejder af de møbeldesignere, sølvmede og keramikere vi med god grund er så stolte over! For hvor i verden kender man ikke møbeldesignerne som Arne Jacobsen, Finn Juhl, Poul Kjærholm, Børge Mogensen, Verner Panton og Hans J. Wegner m.fl., PH med sine lamper, Georg Jensen og keramikere og kunstnere som Thorvald Bindesbøll, Gutte Eriksen, Alev Siesbye og Gertrud Vasegaard samt mange mange flere for nu ikke at glemme Bing & Grøndahl, Den kongelige Porcelainsfabrik samt Saxbo, der så godt som alle er repræsenteret på førende kunstindustrielle museer over hele verden.

Mit håb er, at man kunne slippe de snævre rammer i Bredgade og få ordentlige forhold, hvor der er plads til at vise en større del af museets store righoldige samling, såvel i form af interiører som i form af mere studieprægede udstillinger samt de af hensyn til eventkulturen omsiggribende særudstillinger. Alt dette bør der være plads til udover det fortrinlige bibliotek, hvis fine samlinger mange nyder godt af. Hertil kommer så magasinplads og værksteder samt administrative faciliteter.

Gunnar Jakobsen

Arrangementer i keramikkenes Venner

Erfaringen gennem flere år har vist, at det er lidt af et kapløb med tiden at få alle arrangementer på plads med alle detaljer for resten af året før redaktørens deadline for stof til sommernummeret af *keramiske noter*. Bestyrelsen har derfor valgt at orientere om planlagte arrangementer og så vende tilbage, når alle aftaler med de involverede er på plads. Bestyrelsen vil derfor udsende et separat brev med alle detaljer om disse arrangementer.

Bestyrelsen forsøger at skabe mulighed for, at medlemmerne kan

- følge udvalgte forelæsninger om fremstilling af keramik på Danmarks Designskole og/eller
- Keramikkenes Venner etablerer sådanne "forelæsninger" i eget regi.

Bestyrelsen undersøger endvidere mulighederne for at arrangere følgende:

- Specialrundvisning på en hverdag på Royal Copenhagen i Smallegade på Frederiksberg
- Rundvisning på Danmarks Designskole i København
- Rundvisning på Nationalmuseet i København for at se og høre om museets samling af gamle lerkar
- Et besøg i Galleri Nørby, hvor den udstillende keramikker selv viser frem og fortæller om sine arbejder
- Forevisning af gamle og nye film om danske keramikere, værksteder og fabrikker. Bestyrelsen hører gerne, om nogen har kendskab til sådanne film og om de i givet fald vil kunne lånes til fremvisning for medlemmerne.

Hans-Henrik Dyhr

Medlemsudstillingen

Status er, at udstillingen skal finde sted på Keramikmuseet Grimmerhus i Middelfart fra ultimo marts 2003 frem til medio juni 2003, og at udstillingen vil optage alle museets udstillingsrum i stueetagen og på 1. sal.

Udstillingens tema er fortsat dansk keramik fra 1945 frem til år 2000. Keramikken, der skal med på udstillingen, vil blive udvalgt sidst på sommeren i år.

Kunstindustrimuseet i København samt Sjællands Keramikmuseum i Roskilde har begge vist interesse for at vise udstillingen på et senere tidspunkt.

Hans-Henrik Dyhr

Bestyrelse:

Alette Pontoppidan, formand og kasserer
Hans-Henrik Dyhr, næstformand
Lis Wieth, sekretær
Gunnar Jakobsen
Erik Linnet
Morten Løbner Espersen, suppleant
Irene Wiis, suppleant

Formand og kasserer:

Alette Pontoppidan
Øster Farimagsgade 16 B
2100 København Ø
Tlf.: 35 42 85 55
Giro: 9 46 17 87

Sekretær:

Lis Wieth
Agernvej 11
2830 Virum
Tlf. 45 83 40 34

"keramiske noter" udgives af "Keramikkenes Venner" og udkommer to gange årligt, henholdsvis primo marts og primo august.

Redaktør af "keramiske noter 14/2001" er Gunnar Jakobsen under medvirken af Barbro Haar og med tak til Hans-Henrik Dyhr.
Redaktionen afsluttet 31.07.2001.